

Spelling

Handleiding • Groep 4 • Blok 5

- Deze opdracht doe je als je tijd hebt.
- Deze opdracht doe je alleen.
- Deze opdracht doe je samen.
- Deze opdracht doe je in een groepje.
- Deze opdracht doe je met de hele klas.
- Dit is een bewegingsopdracht.
- Deze opdracht schrijf je op een blaadje.

- Knipstrategie
- Luisterstrategie
- Onthoudstrategie
- Ook-zo-strategie
- Regelstrategie
- Werkwoord

Blok 5 Differentiatie

Cheeta-opdracht

De cheeta-opdracht is een extra opdracht aan het eind van elke les, in te zetten als tempodifferentiatie.

Herhalen en toepassen

Leerwerkschrift	Spel 1	De belangrijke letters zijn de letters waar het in het woordpakket om draait.
	Spel 2	Geef elk tweetal acht strookjes papier.
	Spel 3	Geef elke leerling een blaadje papier.
Maat	Spel 1	Dit spel versterkt het woordbeeld.
	Spel 2	Geef hierbij een kookwekker, stopwatch of zandloper.
	Spel 3	Geef de leerlingen blaadjes papier. Vorm groepjes van vier leerlingen. Deze groepjes worden vervolgens onderverdeeld in twee teams van twee leerlingen. Alleen als de leerling het goede woord goed geschreven heeft, krijgt hij een punt.

Pluswerk

Woordpakket 17	De opdrachten zijn gericht op versterking van het woordbeeld.
Woordpakket 18	De leerlingen oefenen met het toepassen van de regel voor medeklinkerverdubbeling en breiden het woordpakket uit.
Woordpakket 19	De leerlingen onderzoeken het woordpakket en oefenen met het toepassen van de regel voor klinkerverenkeling. Bij opdracht 3 doen ze het omgekeerde: daar maken ze enkelvoud van woorden uit het woordpakket.
Woordpakket 20	De opdrachten zijn gericht op versterking van het woordbeeld. Ook oefenen de leerlingen met de klankovereenkomst tussen <i>ei</i> en <i>ij</i> respectievelijk <i>au(w)</i> en <i>ou(w)</i> .

Mijn Pakket

Voor elk woordpakket kunnen leerlingen extra oefenen. De leerling oefent op eigen niveau, afhankelijk van de resultaten. Zie de handleiding Leerlingsoftware in de cockpit onder 'jaaroverzicht'.

Wp17 Les 1 Woorden met au, auw, ou en ouw

Lesdoel

- De leerling leert woorden schrijven met au, auw, ou en ouw.

Lesvoorbereiding

- Bekijk woordpakket 17.
- Zet les 1 klaar op het digibord.
- Combinatiegroep: print de start- en afsluitopdracht bij deze les.
- *Preteaching*: zie de aanwijzingen bij Extra instructie.

Material

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat
- combinatiegroep: printblad Start- en afsluitopdracht

Woordpakket 17

Les 1

Woorden met au, auw, ou en ouw

• Ik leer woorden schrijven met **au**, **auw**, **ou** en **ouw**.

39 Onthoudwoorden

au	gauw	blauw	fout
de saus	kauw	flauw	zout
	blau	de pauw	de mow
	rauw	de kou	de vrow
	rauw	de kous	het touw

Kijk goed. Onthoud hoe je het schrijven moet.

39 au(w)/ou(w)

- Zeg het woord zachtjes voor jezelf.
au(w) en **ou(w)** klinken hetzelfde.
- Bedenk of je het woord schrijft met **au(w)** of **ou(w)**.
Dat kun je niet horen. Dat moet je onthouden.
- Schrijf het woord op.
- Lees het woord nog een keer.
Heb je het goed geschreven?
- Maak een foto van het woord in je hoofd.

40

1 Bekijk samen het woordpakket en de schrijfaanwijzing.

2 Vul de woorden in.

- Bekijk samen het woordpakket.
- Leerling 1: zorg dat je het woordpakket niet ziet.
- Leerling 2: kies een woord en lees het voor.
- Leerling 1: luister goed naar je klasgenootje.
Vul het woord in.
- Doe dit met nog vier woorden.
- Luist om. Doe hetzelfde met vijf andere woorden.
- Kijk samen na en verbeter.

Meerdere antwoorden mogelijk

Maak het woordpakket om de woorden na te kijken

3 Onthoud zo veel mogelijk woorden.

- Bekijk samen de woorden met **auw**.
- Onthoud zo veel mogelijk woorden.
- Zorg dat je het woordpakket niet ziet.
Vul zo veel mogelijk woorden in.
- Kijk samen na.
Wie heeft de meeste woorden goed geschreven?
- Doe hetzelfde bij woorden met **ouw**.

auw	ouw
<u>Meerdere antwoorden mogelijk</u>	
<u>Bekijk het woordpakket om de</u>	
<u>woorden na te kijken</u>	

4

5

LEERWERKSCHRIFT EN LEERWERKSCHRIFT MAAT blz. 4 – 5 – 6

4 Welk woord uit het woordpakket hoort bij het plaatje?
Maak met elk woord een zin.

1 pluim *Meerdere antwoorden mogelijk*

2 badkuip

3 borstel

4 schiet

Lesinhoud

Introductie

Je kunt bij deze les een instructiefilmpje inzetten en een liedje laten beluisteren.

- Ga naar het digibord en doe de oefening(en).
- Bekijk de woorden in de zinnen. Wat valt de leerlingen op? (Je hoort geen verschil tussen de woorden met au en met ou. Er zijn woorden met au en ou en met auw en ouw.)
- Doe de volgende oefening(en).
- Bespreek kort het leerdoel met de leerlingen. Vertel dat ze deze week woorden leren schrijven met au, auw, ou en ouw.

Instructie

- Sta model voor het toepassen van de schrijfaanwijzing (modeling). Doe de schrijfaanwijzingen voor door die hardop denkend toe te passen. Gebruik de ik-vorm.
- 'Ik zeg het woord zachtjes voor mijzelf: blauw. De au(w) en ou(w) klinken hetzelfde. Het verschil kan ik niet horen. Ik moet het woord onthouden. Ik bedenken hoe ik het woord schrijf: met au(w) of ou(w). Ik schrijf het woord op.' (Schrijf blauw op.) 'Ik lees het woord nog een keer: blauw. Ik heb het goed geschreven. Ik maak een foto van het woord in mijn hoofd.'
- 'Ik zeg het woord zachtjes voor mijzelf: kou. De au(w) en ou(w) klinken hetzelfde. Het verschil kan ik niet horen. Ik moet het woord onthouden. Ik bedenken hoe ik het woord schrijf: met au(w) of ou(w). Ik schrijf het woord op.' (Schrijf kou op.) 'Ik lees het woord nog een keer: kou. Ik heb het goed geschreven. Ik maak een foto van het woord in mijn hoofd.'
- Geef daarna beurten. Laat enkele leerlingen ook hardop denkend de schrijfaanwijzing toepassen, maar nu op een ander woord uit het woordpakket. Geef direct feedback: bevestig dat het goed is of stuur bij.
- Wijs op het pictogram onthoud. Vraag de leerlingen wat ze doen om de woorden goed te kunnen onthouden. (een foto maken in het hoofd)
- Onthoudwoorden kun je extra oefenen met de flitsoefeningen.
- Bekijk het woordpakket. Wijs op de blauwe letters. Laat de woordpakketwoorden voorlezen.
- Besteed extra aandacht aan de volgende woorden: *kou* en *kauw* en *nou* en *nauw*. Het zijn homoniemen: ze worden hetzelfde uitgesproken, maar betekenen wat anders. Maak samen met de leerlingen met ieder woord een zin.
- Doe de oefening(en). Vraag de leerlingen hoe je weet of het woord met auw of ouw is. (Dat kun je niet horen, dat moet je onthouden.)
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Lees de opdrachten en licht ze zo nodig toe.
- Wijs op de poster deze spellingcategorie aan.

Verwerking

Opdrachten zijn gelijk voor het leerwerkschrift en het leerwerkschrift Maat.

Opdracht 2 De leerlingen geven elkaar een minidictee, waardoor ze de schrijfwijze van de woordpakketwoorden oefenen.

Opdracht 3 De leerlingen onthouden en vullen zo veel mogelijk woorden met auw en ouw in. Het inprenten en het schrijven van de woordpakketwoorden wordt hiermee geoefend.

Opdracht 4 De leerlingen zetten bij elke afbeelding het bijbehorende woordpakketwoord en maken er een zin mee. Zo oefenen ze de schrijfwijze en de betekenis.

Reflectie

- Bekijk het woordpakket. Vraag de leerlingen welke woorden ze al goed in hun hoofd hebben zitten. Welke woorden vinden ze nog lastig? Laat daar een foto van maken. De leerling tikt op het woord, zegt het woord na en maakt een foto van het woord in zijn hoofd. Kom eventueel buiten de spellingles nog terug op de moeilijke woorden.

Extra instructie / differentiatie

Preteaching

Laat de leerlingen het woordpakket doorlezen.

Instructie

Leerwerkschrift Maat en Dyslexie

Maak een kopie van het woordpakket.
Bespreek met de leerlingen welke woorden met au, auw, ou en ouw ze al kennen.
Voor die woorden zetten ze een kruisje.
De andere woorden gaan ze oefenen.
De leerlingen maken er kaartjes van om het inprenten van de woordbeelden te bevorderen. Pak in de volgende les de kopie er weer bij en bekijk of er kruisjes bij kunnen.

NT2

Bespreek de betekenis van de woordpakketwoorden. Besteed extra aandacht aan woorden die hetzelfde klinken, maar iets anders betekenen: kauw – kou, nauw – nou, rauw – rouw. De drie moeilijkste woordpakketwoorden schrijven de leerlingen op. Met ieder woord maken ze een zin.

Compactroute

Opdracht 4.

Combinatiegroep

Startopdracht combinatiegroep

De leerlingen schrijven de woordpakketwoorden in het goede rijtje.

Afsluitopdracht combinatiegroep

De leerlingen maken met vijf woordpakketwoorden een zin.

Wp17 Les 2

Woorden met au, auw, ou en ouw

Lesdoel

- De leerling oefent woorden met au, auw, ou en ouw.

Lesvoorbereiding

- Bekijk woordpakket 17.
- Zet les 2 klaar op het digibord.

Materiaal

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat

Lesinhoud

5

Introductie

- Ga naar het digibord en doe de oefening(en).
- Bespreek de oefening(en). Hebben de leerlingen gegokt? Of wisten ze het? (Hadden ze een foto van het woord in hun hoofd?)
- Bespreek kort het leerdoel met de leerlingen. Vertel dat ze deze les verder oefenen met het schrijven van woorden met au, auw, ou en ouw.

Instructie

- Herhaal de schrijfaanwijzing. Herinner de leerlingen eraan dat het om onthoudwoorden gaat. Vraag wat ze kunnen doen om de woorden goed te onthouden. (een foto van het woord in je hoofd maken) Benadruk dat de leerlingen daarom veel met de woorden moeten oefenen.
- Doe de oefening(en).
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Lees de opdrachten voor en licht ze zo nodig toe.

15

Verwerking

Opdracht 1 Door woorden te kiezen bij de afbeeldingen oefenen de leerlingen de betekenis en de schrijfwijze van de woordpakketwoorden.

Opdracht 2 Door het ontcijferen van het geheimschrift oefenen de leerlingen op een speelse manier het inprenten van het goede woordbeeld.

Maat De leerlingen schrijven het goede woord in de zin en oefenen zo de schrijfwijze en betekenis van de woordpakketwoorden.

Opdracht 3 De leerlingen verzinnen een verhaal bij de afbeelding en gebruiken daarmee de woordpakketwoorden in een betekenisvolle context.

5

Reflectie

- Doe de reflectieoefening(en) op het digibord. De leerlingen bedenken samen welk woordpakketwoord moet worden ingevuld. Eventueel kunnen alle leerlingen meeschrijven op een kladblaadje. Vraag bij het schrijven hoe ze weten of het woord met au(w) of ou(w) geschreven wordt.
- Kijk voor de antwoorden op het digibord.

Extra instructie / differentiatie

Instructie

Leerwerkschrift Maat en Dyslexie

De leerlingen oefenen met de kaartjes om de woordbeelden in te prenten. Geef een minidictee van zes woorden. Van de woorden die de leerlingen fout hadden, leggen ze de kaartjes apart om nog eens te oefenen. Bekijk ook de kopie van het woordpakket. Bespreek met de leerlingen welke woorden met au, auw, ou en ouw ze nu nog meer kennen. Kunnen er nog meer kruisjes voor woorden gezet worden? Van de woorden zonder kruisjes leggen ze de kaartjes apart om (ook buiten de les) verder te oefenen.

Opdracht 2

Spellingsterk

De leerlingen maken zelf nog vier zinnen met een woordpakketwoord en geheimschrift. Een klasgenoot lost de zinnen op.

Opdracht 3

Leerwerkschrift Maat

Laat de leerlingen samenwerken met een spellingsterke leerling. Samen bedenken ze een verhaaltje bij de afbeelding. Ze schrijven om en om een zin van het verhaal en helpen elkaar bij de spelling van de woordpakketwoorden.

Compactroute

Opdracht 3.

Woordpakket 17 Les 2

Woorden met au, auw, ou en ouw
• Ik oefen woorden met au, auw, ou en ouw.

Schrijfaanwijzing
Zeg het woord zachtjes voor jezelf.
Hoor je /au/?
Denk na of je dit met au, auw, ou of ouw moet schrijven.

1 Maak de tekst bij de plaatjes af.

Het zijn woorden uit het woordpakket.

 zet de
 op tafel.

 Anders is hij .

 Ik proef de saus.

 Hij is .

 Ik doe er bij.

 De sla die ik eet, is .

2 Welk woord staat er?

Vul het hele woord in.

♥ = au * = ou

1 Pijn hoort bij ♥.

2 Goed hoort bij ♥.

3 Peper hoort bij ♥.

4 Sok hoort bij ♥.

5 Ik sloop hoort bij ♥.

6 Jong hoort bij ♥.

7 Staart hoort bij ♥.

8 Warm hoort bij ♥.

3 Verzin een verhaal bij het plaatje.

1 Gebruik ten minste vier woorden met au, auw, ou of ouw.
2 Zet een streep onder de woorden met au, auw, ou en ouw.

LEERWERKSCHRIFT blz. 7 – 8

Woordpakket 17 Les 2

Woorden met au, auw, ou en ouw
• Ik leer woorden schrijven met au, auw, ou en ouw.

Schrijfaanwijzing
Zeg het woord zachtjes voor jezelf.
Hoor je /au/?
Denk na of je dit met au, auw, ou of ouw moet schrijven.

1 Maak de tekst bij de plaatjes af.

Het zijn woorden uit het woordpakket.

 zet de
 op tafel.

 Anders is hij .

 Ik proef de saus.

 Hij is .

 Ik doe er bij.

 De sla die ik eet, is .

2 Welk woord hoort in de zin?

Kies uit: fout | kous | vrouw | kou | oud | au

1 Pijn hoort bij .

2 Goed hoort bij .

3 Sok hoort bij .

4 Jong hoort bij .

5 Man hoort bij .

6 Warm hoort bij .

3 Verzin een verhaal bij het plaatje.

1 Gebruik ten minste drie woorden uit het woordpakket.
2 Zet een streep onder de woorden met au, auw, ou en ouw.

LEERWERKSCHRIFT MAAT blz. 7 – 8

Wp17 Les 3

Woorden met au, auw, ou en ouw

Lesdoel

- De leerling oefent de woorden uit les 1 en bedenkt zelf nieuwe woorden met au, auw, ou en ouw.

Lesvoorbereiding

- Bekijk woordpakket 17.
- Zet les 3 klaar op het digibord.

Materiaal

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat

Lesinhoud

5

Introductie

- Ga naar het digibord en doe de oefening(en). Verdeel de leerlingen in twee gelijke groepen: de au-groep en de ou-groep. Noem een woordpakketwoord. Bij welke groep hoort het woord? Noem vijf woorden met au en vijf woorden met ou, door elkaar.
- De leerlingen verzinnen zelf nog nieuwe woorden of gaan op zoek in boeken. Welke groep heeft de meeste woorden goed geschreven? Bekijk ook de nieuwe woorden die de leerlingen hebben toegevoegd.
- Bespreek kort het leerdoel met de leerlingen. Vertel dat ze deze les verder oefenen met het schrijven van woorden met au, auw, ou en ouw. Ze bedenken zelf ook nieuwe woorden.

Instructie

- Vraag de leerlingen waar ze op letten als ze woorden met au, auw, ou en ouw schrijven. Kom samen tot de schrijfaanwijzing.
- Geef aan dat de leerlingen in deze les ook andere woorden met au, auw, ou en ouw gaan zoeken. Ook bij deze nieuwe woorden geldt de schrijfaanwijzing: bedenk of je het woord schrijft met au(w) of ou(w). Dat kun je niet horen, dat moet je onthouden.
- Doe de oefening(en).
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Lees de opdrachten voor en licht ze zo nodig toe.

15

Verwerking

- Opdracht 1** De leerlingen maken de woorden af met auw of ouw en oefenen zo de schrijfwijze van woorden met auw en ouw.
- Maat** De leerlingen vullen de gegeven woorden in het goede rijtje in en oefenen zo de schrijfwijze van woorden met auw en ouw.

Opdracht 2 Door het zoeken van zes nieuwe woorden in de woordslang breiden de leerlingen hun woordpakket uit en oefenen ze met het categoriseren en de schrijfwijze.

Opdracht 3 Door steeds één letter te veranderen, bedenken de leerlingen zelf nieuwe woorden met au, auw, ou of ouw.

Opdracht 4 De leerlingen oefenen met de schrijfwijze en betekenis van de nieuwe woorden uit opdracht 2 en 3 door ze in een versje te gebruiken.

5

Reflectie

- Bespreek opdracht 3 met behulp van het digibord. Laat de leerlingen zinnen maken met de nieuwe woorden.
- Kijk voor de antwoorden op het digibord.

Extra instructie / differentiatie

Instructie

Leerwerkschrift Maat en Dyslexie

Bekijk de kopie van het woordpakket. Bespreek met de leerlingen welke woorden met au, auw, ou en ouw ze kennen. Staat er nu voor (bijna) alle woorden een kruisje? De woorden zonder kruisje oefenen ze met behulp van de kaartjes. Kom daar aan het eind van de les op terug.

Opdracht 2

Dyslexie

Bekijk samen met de leerling waar een nieuw woord begint. Doe de opdracht eerst mondeling en onderstreep steeds de eerste letter van een woord.

Opdracht 2 en 3

NT2

Besteed extra aandacht aan de betekenis van de nieuwe woorden. Maak een zin met een nieuw woord en laat de leerling uitleggen wat het woord betekent.

Coöperatieve werkvorm

Opdracht 1

Noem een woord met au, auw, ou of ouw. Geef aan hoe het woord geschreven wordt. Laat de leerlingen met hun duim aangeven of het goed is. Herhaal dat met andere woorden. Laat de leerlingen na afloop vertellen welke woorden ze gemakkelijk of moeilijk vonden en welke fouten ze grappig vonden.

Compactroute

Opdracht 4.

Woordpakket 17

Les 3

Woorden met au, auw, ou en ouw

- Ik oefen woorden met au, auw, ou en ouw.
- Ik bedenk zelf nieuwe woorden met au, auw, ou en ouw.

1 Maak de woorden af.

Vul het hele woord in.

Kies uit: auw | ouw

de p...	de	auw
het t...	het	ouw
bl...		auw
n...		ouw
de m...	de	auw
de vr...	de	ouw
de v...	de	ouw
k...		ouw

2 Zoek zes nieuwe woorden met au, auw, ou en ouw in de woordslang.

1 Zet een streep tussen de woorden.

2 Vul de woorden in het goede rijtje in.

au	auw	ou	ouw
goud	snauw	goud	auw
		stout	ouw

LEERWERKSCHRIFT blz. 9 – 10

Woordpakket 17

Les 3

Woorden met au, auw, ou en ouw

- Ik oefen woorden met au, auw, ou en ouw.
- Ik bedenk zelf nieuwe woorden met au, auw, ou en ouw.

1 Vul de woorden in het goede rijtje in.

Kies uit: pauw | kauw | touw | vouw | nauw | blauw | bouw | mouw

auw	ouw
pauw	ouw
kauw	ouw
vouw	ouw
nauw	ouw
blauw	ouw

2 Zoek zes nieuwe woorden met au, auw, ou en ouw in de woordslang.

1 Zet een streep tussen de woorden.

2 Vul de woorden in het goede rijtje in.

au	auw	ou	ouw
goud	snauw	goud	auw
		stout	ouw

LEERWERKSCHRIFT MAAT blz. 9 – 10

3 Maak nieuwe woorden met au, auw, ou en ouw.

Verander steeds één letter.

Kies uit de letters in de hokjes.

Let op: er blijven twee letters over.

p	t	k
h	w	s

zout	.out	houw
pauw	.auw	nauw / kauw
vrouw	.rouw	scouw
blauw	.auw	blouw

4 Bedenk een versje van zes regels.

Gebruik nieuwe woorden uit opdracht 2 en 3.

Moeders antwoorden mogelijk

3 Maak nieuwe woorden.

Verander steeds één letter.

Kies uit: h | k | d | f | w

kouw	kou.	houw
zout	.out	houw
zou	.ou	hou
pauw	.auw	nauw / kauw / dauw
blauw	.auw	blouw

4 Bedenk een versje van vier regels.

Gebruik nieuwe woorden uit opdracht 2 en 3.

Moeders antwoorden mogelijk

Wp17 Les 4 Woorden met au, auw, ou en ouw

Lesdoelen

- De leerling kan de woorden met au, auw, ou en ouw nu goed schrijven.
- De leerling kan de woorden uit blok 3 nog goed schrijven.

Lesvoorbereiding

- Bekijk woordpakket 9, 10, 11 en 12.
- Zet les 4 klaar op het digibord.

Materiaal

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat
- groeischrift of scoreblad Spelling

Lesinhoud

5

Introductie Dit kan ik nog

- Ga naar het digibord en doe de oefening(en). Welke woorden horen in één woordpakket? Wat kunnen de leerlingen over de woorden vertellen?
- Bespreek kort de leerdoelen met de leerlingen. Vertel dat ze in deze les woorden uit blok 3 herhalen.

Instructie Dit kan ik nog

- Doe de oefening(en). Bespreek de woorden met ei en ij. Vraag de leerlingen waar ze op moeten letten als ze deze woorden schrijven.
- Doe hetzelfde voor de woorden die beginnen met s en z. Laat het verschil horen. Bespreek de schrijfaanwijzing.
- Bekijk kort de schrijfaanwijzing van woorden met aai, ooi en oei.
- Noem de mand uit woordpakket 12. Je hoort /t/ aan het eind, maar schrijft een d. Bekijk de schrijfaanwijzing.
- Ga verder met de oefening(en).
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Lees de opdrachten voor en licht ze zo nodig toe.

5

Verwerking Dit kan ik nog

- Opdracht 1** De leerlingen herhalen woorden met ij en ooi door ze in een puzzel te zoeken en in de goede zin in te vullen.
- Maat** Vergelijkbaar met Basis, maar de eerste letter van elk woord is vetgedrukt.

- Opdracht 2** De leerlingen herhalen de schrijfwijze en betekenis van woorden uit blok 3 door het goede woord in te vullen in een zin.

Maat De leerlingen bedenken welke van de drie woorden in de zin past en herhalen zo de betekenis van woorden uit blok 3.

- Opdracht 3** De leerlingen herhalen woorden uit blok 3 door steeds één letter te veranderen en het woord in te vullen.

Maat De leerlingen vullen het goede woord in een zin in en herhalen zo woorden uit blok 3.

10

Dictee

- Neem het dictee af.
- Aanwijzingen voor de afname van het dictee staan in de Handleiding Algemeen.

5

Reflectie

- De leerlingen vullen in het groeischrift of op het scoreblad Spelling in hoeveel woorden ze goed hadden.
- Kijk voor de antwoorden op het digibord.

Woorddictee

Dit kan ik nu

- Au**, dat doet pijn!
- Ik maak **gauw** mijn huiswerk.
- Deze som heb ik **fout**.
- Ik doe **zout** op mijn ei.
- Dit boek is al **oud**.
- Hij klimt in het **touw**.
- Dit vlees is half **rauw**.
- Een **pauw** is een mooie vogel.
- Mijn **kous** zakt af.
- Hij loopt buiten in **de kou**.

Dit kan ik nog

Woorden uit blok 3

- De trui is van mijn **zus**.
- Hij **reist** naar het zuiden.
- Het vuur **gloeit** in de haard.
- Ik loop in **het veld**.
- De ridder heeft een **zwaard**.

Woordpakket 17
Les 4

Dit kan ik nog

- Ik herhaal woorden uit blok 3.

Dit kan ik nu

- Ik kan woorden met **au**, **auw**, **ou** en **ouw** nu goed schrijven.
- Ik kan woorden uit blok 3 nog goed schrijven.

pit stop

Dit kan ik nog

- 1 Zoek vier woorden in de woordzoeker.
1 Streep de woorden met **ij** en **ool** door.
Kijk → en ↓.
2 Vul elk woord in de goede zin in.
1 Het haar van mijn oma is grijs.
2 De ui loert naar zijn peerl.
3 De rij wijst naar rechts.
4 Vanavond eten we kip met rijst.

2 Welk woord hoort in de zin?
Let op: je houdt twee woorden over.
Kies uit: plein | sap | soep | baard | ziek | hond | speld
1 Ik heb dorst, ik neem een glas sap.
2 Mijn moeder kookt soep voor mijn oma.
3 Ik ben ziek, ik ga niet naar school.
4 De bus stopt op een groot plein.
5 Ik laat elke dag mijn hond uit.

3 Maak nieuwe woorden.
Verander steeds één letter.
Meerdere antwoorden mogelijk.

kool	.ool	<u>sool</u>
loet	.oelt	
haard	.aard	
mond	.ond	

Dit kan ik nu

1 ? **✓ x** **Zo schrijf ik het goed**

1	☐		☐
2	☐		☐
3	☐		☐
4	☐		☐
5	☐		☐
6	☐		☐
7	☐		☐
8	☐		☐
9	☐		☐
10	☐		☐

Woorden uit blok 3

1 ? **✓ x**

1	☐		☐
2	☐		☐
3	☐		☐
4	☐		☐
5	☐		☐

Goed!

LEERWERKSCHRIFT blz. 11 – 12 – 13

Woordpakket 17
Les 4

Dit kan ik nog

- Ik herhaal woorden uit blok 3.

Dit kan ik nu

- Ik kan woorden met **au**, **auw**, **ou** en **ouw** nu goed schrijven.
- Ik kan woorden uit blok 3 nog goed schrijven.

pit stop

Dit kan ik nog

- 1 Zoek vier woorden in de woordzoeker.
1 Streep de woorden met **ij** en **ool** door.
De eerste letter van elk woord is **vet**.
2 Kijk van boven naar beneden en van links naar rechts.
3 Vul elk woord in de goede zin in.
a Het haar van mijn oma is grijs.
b De ui loert naar zijn peerl.
c De rij wijst naar rechts.
d Vanavond eten we kip met rijst.

2 Welk woord past in de zin?
Onderstreep het goede antwoord.
1 De koe boek | loet | strooit.
2 De gooi | haai | zwaai zwemt in de zee.
3 De haard | maand | speld is lekker warm.
4 Ik zeef | zeep | ziek het zand.
5 Hij kijkt met open hoed | mond | naald.

3 Welk woord hoort in de zin?
Kies uit: plein | sap | soep | mei
1 Ik heb dorst, ik neem een glas sap.
2 Mijn moeder kookt soep voor mijn oma.
3 De bus stopt op een groot plein.
4 In mei leggen alle vogels een ei.

Dit kan ik nu

1 ? **✓ x** **Zo schrijf ik het goed**

1	☐		☐
2	☐		☐
3	☐		☐
4	☐		☐
5	☐		☐
6	☐		☐
7	☐		☐
8	☐		☐
9	☐		☐
10	☐		☐

Woorden uit blok 3

1 ? **✓ x**

1	☐		☐
2	☐		☐
3	☐		☐
4	☐		☐
5	☐		☐

Goed!

LEERWERKSCHRIFT MAAT blz. 11 – 12 – 13

Extra instructie / differentiatie

Instructie

Leerwerkschrift Maat

Laat de leerlingen in eigen woorden vertellen wat ze doen bij een woord waar ze aan het eind een /t/ horen. Bekijk de schrijfaanwijzing van woordpakket 12. Pas de regel samen toe op vier tot zes woordpakketwoorden.

Opdracht 1

Spellingsterk

De leerlingen maken een eigen puzzel met woorden met ij en aai en oei. Een klasgenoot lost de puzzel op.

Compactroute

Alle opdrachten.

Wp18 Les 1 Letterzetter

Lesdoel

- De leerling leert woorden schrijven met de letterzetter.

Lesvoorbereiding

- Bekijk woordpakket 18.
- Zet les 1 klaar op het digibord.
- Combinatiegroep: print de start- en afsluitopdracht bij deze les.
- Preteaching*: zie de aanwijzingen bij Extra instructie.

Materiaal

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat
- combinatiegroep: printblad Start- en afsluitopdracht

Woordpakket 18 Les 1 Letterzetter

Ik leer woorden schrijven met de letterzetter.

Regelwoorden

de ballen de lessen de pillen de bossen de mussen
de jassen de petten de visen de klokken de muggen
de katten de stemmen de zinnen de knoppen de bruggen
de slakken de vlekken de stippen de snorren de krullen

Pas de regel toe.

- Zeg het woord zachtjes voor jezelf.
- Hak het woord in klankgroepen.
- Hoor je aan het eind van de eerste klankgroep een korte klank: /a/, /e/, /i/, /o/, /u/?
Let dan op!
De letterzetter zet een extra letter (medeklinker).
- Schrijf het woord op.
- Lees het woord nog een keer.
Heb je het goed geschreven?

Voorbeeld:
1 Zeg het woord zachtjes voor jezelf: slakken.

2 Hak het woord in klankgroepen.

3 Je hoort aan het eind van de eerste klankgroep een korte klank, /a/.
Er komt een letter (medeklinker) bij: slakken.

1 Bekijk samen het woordpakket en de schrijfaanwijzing.

2 Hak de woorden.

- Bekijk samen het woordpakket.
- Hak om de beurt een woord in klankgroepen.
Zeg de extra letter.
- Vul daarna het woord in.
- Ga door tot je allebei zes woorden hebt. Kijk samen na.

Meerdere antwoorden mogelijk.

Bekijk het woordpakket om de antwoorden na te kijken.

3 Welk woord hoor je?

- Bekijk de woorden van het woordpakket.
- Leerling 1: zorg dat je het woordpakket niet ziet.
- Leerling 2: kies een woord en lees het voor.
- Leerling 1: luister goed naar je klasgenootje.
Hoor je een korte klank?
Denk aan de letterzetter!
Vul het woord in.
- Doe dit met nog vijf woorden.
- Ruil om en doe hetzelfde met zes andere woorden.
- Kijk samen na en verbeter.

Meerdere antwoorden mogelijk.

Bekijk het woordpakket om de antwoorden na te kijken.

4 Maak de strip af.

- Teken en schrijf verder.
- Gebruik woorden uit het woordpakket.

1 Jan en Joost hebben

petten op.

2

3

Tot beëindiging van de leerkracht.

LEERWERKSCHRIFT EN LEERWERKSCHRIFT MAAT blz. 16 – 17 – 18

Lesinhoud

15

Introductie

Je kunt bij deze les een instructiefilmpje inzetten en een liedje laten beluisteren.

- Ga naar het digibord en doe de oefening(en).
- Vraag wat er met een woord gebeurt als er meer dan één van wordt gemaakt. (Er komt en bij voor het meervoud en er komt een letter (medeklinker) bij.) Leg uit dat de letter er door de letterzetter bij wordt gezet. Kunnen de leerlingen uitleggen waarom de naam letterzetter hier goed past?
- Bespreek kort het leerdoel met de leerlingen. Vertel dat ze deze week woorden leren schrijven met de letterzetter.

Instructie

- Bespreek de termen enkelvoud (er is er één van, zoals bal en jas) en meervoud (er zijn er meer van, zoals ballen en jassen).
- Doe de oefening(en).
- Bekijk het woordpakket. Laat de woorden voorlezen. Zien de leerlingen dat alle woordpakketwoorden meervoud zijn? Wijs op de blauwe letters (medeklinkers). Leg uit dat de letterzetter ervoor zorgt dat er een dubbele medeklinker komt na een korte klank.
- Sta model voor het toepassen van de schrijfaanwijzing (modeling). Doe de schrijfaanwijzingen voor door die hardop denkend toe te passen. Gebruik de ik-vorm.
- 'Ik zeg het woord zachtjes voor mijzelf: /slakun/. Ik hak het woord in klankgroepen: /sla-kun/. Ik hoor aan het eind van de eerste klankgroep een korte klank: /a/. De letterzetter zet er daarom een extra letter (medeklinker) bij.' (Schrijf slakken op.) 'Herinner de leerlingen bij het schrijven van de tweede klankgroep aan de stomme e: je hoort /un/, maar schrijft en. Ik lees het woord nog een keer: slakken. Ik heb het goed geschreven.'
- Geef daarna beurten. Laat enkele leerlingen ook hardop denkend de schrijfaanwijzing toepassen, maar nu op een ander woord uit het woordpakket. Geef direct feedback: bevestig dat het goed is of stuur bij.
- Bespreek de term klankgroep. Vraag wat je hoort als je een woord langzaam in stukjes uitsprekt. Doe dit voor met een aantal woordpakketwoorden: jassen /ja-sun/, ballen /ba-lun/, katten /ka-tun/. Leg uit dat zo'n stukje van een woord een klankgroep wordt genoemd. Laat de leerlingen nog enkele woordpakketwoorden in klankgroepen hakken.
- Oefen eventueel met het verschil tussen lange en korte klanken. Laat de leerlingen voorbeelden hiervan geven. Bijvoorbeeld kort: bos, les, tak. Lang: boos, lees, taak.
- Volg de schrijfaanwijzing met jassen, pillen, muggen en lessen.
- Wijs op het pictogram regel. Vertel dat het betekent dat je de regel toe moet passen. Je moet je daar altijd aan houden.
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Lees de opdrachten voor en licht ze zo nodig toe.
- Wijs op de poster deze spellingcategorie aan.

10

Verwerking

Opdrachten zijn gelijk voor het leerwerkschrift en het leerwerkschrift Maat.

Opdracht 2 De leerlingen oefenen met het knippen van woordpakketwoorden.

Opdracht 3 De leerlingen geven elkaar een minidictiee en oefenen de schrijfwijze van de woordpakketwoorden.

Opdracht 4 De leerlingen maken de strip af en plaatsen zo de woordpakketwoorden in een betekenisvolle context.

5

Reflectie

- Doe de reflectieoefening(en) op het digibord. Laat de leerlingen hardop verwoorden waar ze op letten als ze het meervoud schrijven. De leerlingen geven aan welke letter erbij komt.

Extra instructie / differentiatie

Preteaching

Laat de leerlingen het woordpakket doorlezen.

Introductie

Leerwerkschrift Maat

Bekijk vooraf de woordpakketwoorden. Geef aan dat de woorden in het meervoud staan (meer dan één). Maak paren van meervoud en enkelvoud: twee jassen, één ...? Enzovoort.

Instructie

NT2

Besteed aandacht aan de betekenis van de woordpakketwoorden. Laat de leerlingen zinnen maken met de woorden. Op een leeg blaadje schrijven ze vijf woordpakketwoorden. Ze schrijven enkelvoud en meervoud op, en maken bij ieder woord twee tekeningen (enkelvoud en meervoud).

Opdracht 3

Leerwerkschrift Maat

Herhaal voor de leerlingen nog een keer expliciet de uitleg over de letterzetter.

Opdracht 4

Laat een Leerwerkschrift Maat-leerling samenwerken met een spellingsterke leerling. Samen bedenken ze welk woord er bij de afbeeldingen hoort. De spellingzwakke leerling schrijft het woord op, de spellingsterke leerling kijkt de schrijfwijze na.

Compactroute

Opdracht 4.

Combinatiegroep

Startopdracht combinatiegroep

De leerlingen lossen het doolhof op en schrijven vier woorden met medeklinkerverdubbeling op.

Afsluitopdracht combinatiegroep

De leerlingen schrijven het enkelvoud van de woorden uit de startopdracht op en kleuren de korte klank.

Wp18 Les 2 Letterzetter

Lesdoel

- De leerling oefent woorden met de letterzetter.

Lesvoorbereiding

- Bekijk woordpakket 18.
- Zet les 2 klaar op het digibord.

Materiaal

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat

Woordpakket 18

Letterzetter

Ik oefen woorden met de letterzetter.

Schrijfaanwijzing

Hak het woord in klankgroepen.
Hoor je een korte klank aan het eind van een klankgroep?
Dan zet de letterzetter er een letter (medeklinker) bij.

1 Welke letters staan onder de vlek?

Vul het hele woord in.

1 Ik hoor ste@en, jij ook? stemmen

2 Ik vind jouw kru@en erg mooi staan. krullen

3 Ik vul de goede letters in op de sti@en. stippen

4 Vind jij sno@en bij mannen mooi? snorren

2 De letterzetter zet er een letter bij. Welke letter is dat?

Vul het meervoud in.

enkelvoud	letterzetter: er komt een ... bij	meervoud
kat	a	katten
vlek	k	slakken
pett	a	petten
knop	p	knoppen
brug	g	bruggen

LEERWERKSCHRIFT blz. 19 – 20

Woordpakket 18

Letterzetter

Ik oefen woorden met de letterzetter.

Schrijfaanwijzing

Hak het woord in klankgroepen.
Hoor je een korte klank aan het eind van een klankgroep?
Dan zet de letterzetter er een letter (medeklinker) bij.

1 Welk woord past in de zin?

Onderstreep het goede woord.

Vul het woord in.

1 Ik hoor bossen | stemmen | jij ook? stemmen

2 Ik vind jouw krullen | muggen | erg mooi staan. krullen

3 Ik vul de goede letters in op de jassen | stippen. stippen

4 Vind jij slakken | snorren | bij mannen mooi? snorren

2 Vul het meervoud in.

Let op: de letterzetter zet er een letter bij.

enkelvoud	letterzetter: er komt een ... bij	meervoud
kat	t	katten
zin	n	zinnen
vlek	k	slakken
knop	p	knoppen
brug	g	bruggen

LEERWERKSCHRIFT MAAT blz. 19 – 20

Lesinhoud

5 Introductie

- Ga naar het digibord en doe de oefening(en).
- Vraag de leerlingen in eigen woorden te vertellen wat ze in deze oefening hebben laten zien.
- Bespreek kort het leerdoel met de leerlingen. Vertel dat ze deze les verder oefenen met het schrijven van woorden met de letterzetter.

Instructie

- Toon de schrijfaanwijzing. Twee leerlingen komen naar voren en leggen de schrijfaanwijzing uit. Stel samen met de andere leerlingen vragen aan het tweetal. Wissel eventueel af met een ander tweetal.
- Formuleer uiteindelijk samen een verkorte schrijfaanwijzing. Vergelijk deze met de verkorte versie in de leerwerkschriften.
- Doe de oefening(en).
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Lees de opdrachten voor en licht ze zo nodig toe.

15 Verwerking

- Opdracht 1** De leerlingen bedenken welke letters onder de vlek staan en oefenen zo de betekenis en de schrijfwijze van de woordpakketwoorden.
- Maat** De leerlingen bedenken welke van de twee woorden in de zin past. Hierdoor oefenen ze met de betekenis en het woordbeeld van woordpakketwoorden.

Opdracht 2 De leerlingen maken meervoud van de woorden en passen zo de regel van de letterzetter toe.

- Opdracht 3** Door te bedenken welke woorden bij de afbeelding horen en daar een zin mee te maken, passen de leerlingen de woordpakketwoorden toe in een betekenisvolle context.
- Maat** Door te bedenken welke woorden bij de afbeelding horen, passen de leerlingen de woordpakketwoorden toe in een betekenisvolle context.

- Opdracht 4** De leerlingen schrijven een verhaal met ten minste zes woordpakketwoorden en passen zo de woorden toe in een betekenisvolle context.
- Maat** De leerlingen maken zinnen met vier woordpakketwoorden en passen zo de woorden toe in een betekenisvolle context.

5 Reflectie

- Doe de reflectieoefening(en) op het digibord.
- Laat de leerlingen in hun eigen woorden uitleggen waarom de letterzetter er in deze woorden een letter heeft bijgezet.
- Kijk voor de antwoorden op het digibord.

Extra instructie / differentiatie

Opdracht 4

Spellingsterk

De leerlingen gaan aan de slag met de woordpakketwoorden. Ze bedenken zelf of ze een verhaal schrijven of kiezen voor een strip of een tekening waarin zo veel mogelijk woordpakketwoorden verwerkt zitten. Een klasgenoot bekijkt het verhaal/de strip/de tekening en geeft aan welke woordpakketwoorden hij ziet.

Coöperatieve werkvorm

Opdracht 3

Leerwerkschrift

De leerlingen kunnen deze opdracht ook in tweetallen maken. Ze kunnen elkaars zinnen controleren en verbeteren.

Compactroute

Opdracht 3 en 4.

Wp18 Les 3 Letterzetter

Lesdoel

- De leerling oefent de woorden uit les 1 en bedenkt zelf nieuwe woorden met de letterzetter.

Lesvoorbereiding

- Bekijk woordpakket 18.
- Zet les 3 klaar op het digibord.

Materiaal

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat

Woordpakket 18

Letterzetter

- Ik oefen woorden met de letterzetter.
- Ik denk zelf nieuwe woorden met de letterzetter.

1

Bij welke woorden is de letterzetter geweest?

Onderstreep de goede woorden.

Als klikken petten kopen

en vissen in bossen lopen,

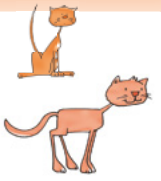
als mussen op katten jagen,

en stemmen jassen dragen,

als zinnen stippen maken,

en ballen pillen haken,

zullen wij de lessen maar staken.

2

Welk woord hoort in de zin?

Bedenk een woord met de letterzetter.

1 Om de tafel staan zes krullen.

2 In de slaapzaal staan veel bedden.

3 Het is feest. De vlaggen hangen uit.

4 Koks snijden met grote messem.

5 In de keuken staan pannen.

21

LEERWERKSCHRIFT blz. 21 – 22

Woordpakket 18

Letterzetter

- Ik oefen woorden met de letterzetter.
- Ik denk zelf nieuwe woorden met de letterzetter.

1

Bij welke woorden is de letterzetter geweest?

Kies de goede antwoorden.

☒ ballen	☒ vissen	☒ petten
☒ pillen	☒ klokken	☐ maken
☐ lezen	☒ bossen	☐ dragen
☐ lopen	☐ vragen	☒ lessen
☐ kopen	☒ jassen	

2

Wat zie je op het plaatje?

Vul het woord met de letterzetter in.

 twee vlaggen

 drie bedden

 twee pillen

3

Maak nieuwe woorden met de letterzetter.

Verander steeds de letters van de letterzetter.

ballen	<u>krullen</u>	<u>krullen</u>	<u>krullen</u>
pillen	<u>pillen</u>	<u>klikken</u>	<u>klikken</u>
bossen	<u>bossen</u>	<u>petten</u>	<u>petten</u>

21

LEERWERKSCHRIFT MAAT blz. 21 – 22

Lesinhoud

5

Introductie

- Ga naar het digibord en doe de oefening(en).
- Vraag de leerlingen waarom er in de woorden in het meervoud een letter (medeklinker) bijgezet wordt door de letterzetter.
- Bespreek kort het leerdoel met de leerlingen. Vertel dat ze deze les verder oefenen met het schrijven van woorden met de letterzetter. Ze bedenken zelf ook nieuwe woorden.

Instructie

- Doe de oefening(en). Doe een aantal woordpakketwoorden en nieuwe woorden hardop voor. Volg de stappen van het voorbeeld bij de schrijfaanwijzing.
- Stimuleer de leerlingen om zelf nieuwe woorden te noemen met de letterzetter.
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Lees de opdrachten voor en licht ze zo nodig toe.

15

Verwerking

Opdracht 1 De leerlingen oefenen het herkennen van woorden in een tekst waarin de letterzetter is geweest.

Maat Vergelijkbaar met Basis, maar met losse woorden.

Opdracht 2 De leerlingen bedenken woorden met de letterzetter die in de zinnen passen en breiden zo het woordpakket uit.

Maat Door het bedenken van woorden met de letterzetter bij de afbeeldingen breiden de leerlingen het woordpakket uit.

Opdracht 3 De leerlingen gaan in een leesboek op zoek naar nieuwe woorden met de letterzetter en breiden zelfstandig het woordpakket uit.

Maat De leerlingen maken nieuwe woorden met de letterzetter en breiden zo het woordpakket verder uit.

Opdracht 4 Door het maken van deze opdracht oefenen de leerlingen op een creatieve manier met de betekenis en schrijfwijze van nieuwe woorden met de letterzetter.

5

Reflectie

- Bespreek de nieuwe woorden van opdracht 3 met behulp van het digibord. Een leerling schrijft een nieuw woord op het digibord. Hij geeft aan welke letter de letterzetter heeft gezet (onderstrepen). Een andere leerling vertelt waarom dat zo is (zie schrijfaanwijzing). Weer een andere leerling maakt een zin met het nieuwe woord. Ga door tot er zes tot tien nieuwe woorden op het bord staan.
- Kijk voor de antwoorden op het digibord.

Extra instructie / differentiatie

Opdracht 1 - leerwerkschrift

NT2

Neem de uitspraak van de woorden met de leerlingen door. Besteed aandacht aan de verschillen tussen korte en lange klanken.

Opdracht 2 en 3

NT2

Besteed extra aandacht aan de betekenis van de nieuwe woorden bij opdracht 2 en 3. Laat een leerling een van de nieuwe woorden opnoemen en laat een andere leerling uitleggen wat het betekent.

Opdracht 3

Spellingsterk

Laat de leerlingen met alle nieuwe woorden een zin maken. De bedoeling is één zin. Lukt dat niet? Dan mogen er twee zinnen gemaakt worden.

Coöperatieve werkvorm

Opdracht 1

Schrijf de woorden uit deze opdracht op kaartjes. Hang bij iedere leerling een kaartje met één van de woorden op zijn rug. Vertel de leerlingen dat ze drie vragen mogen stellen om erachter te komen wat voor een woord het is. De leerlingen mogen alleen maar met ja of nee antwoorden. Als een leerling het woord geraden heeft, mag hij het kaartje op zijn buik hangen. Herhaal dit.

Compactroute

Opdracht 2 en 3.

Wp19 Les 1 Letterover

Lesdoel

- De leerling leert woorden schrijven met de letterrover.

Lesvoorbereiding

- Bekijk woordpakket 19.
- Zet les 1 klaar op het digibord.
- Combinatiegroep: print de start- en reflectieopdracht bij deze les.
- Preteaching*: zie de aanwijzingen bij Extra instructie.

Materiaal

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat
- combinatiegroep: printblad Start- en afsluitopdracht

Woordpakket 19 Les 1 Letterover

Ik leer woorden schrijven met de letterrover.

Regelwoorden

de jaren	de sternen	de ogen	de uren
de numen	de repen	de drumen	de buren
de draken	de zwepen	de knopen	de muren
de zwanen	de beren	de spoken	de sturen
de straten	de peren	de schelen	de schuren

Pas de regel toe.

- Zeg het woord zachtjes voor jezelf.
- Hak het woord in klankgroepen.
- Hoor je aan het eind van de eerste klankgroep een lange klank: /aa/, /ee/, /oo/, /uu/?
Let dan op!
De letterrover neemt een letter (klinker) weg.
- Schrijf het woord op.
- Lees het woord nog een keer.
Heb je het goed geschreven?

Voorbeeld:
1 Zeg het woord zachtjes voor jezelf: stenen.

2 Hak het woord in klankgroepen.

3 Je hoort aan het eind van de eerste klankgroep een lange klank: /ee/.
Er gaat een letter (klinker) weg: stenen.

1 Bekijk samen het woordpakket en de schrijfaanwijzing.

2 Hak de woorden.

- Bekijk samen het woordpakket.
Kies allebei vijf woorden.
Vul de woorden in.
- Leerling 1: kies een woord en lees het voor.
Leerling 2: luister goed.
Hak het woord in twee klankgroepen.
Zeg welke letter de letterrover wegneemt.
- Leerling 1: luister of je klansnootje het goed doet.
Verbeter als het fout is.
- Doe dit ook met de vier andere woorden.
- Ruil om. Doe hetzelfde met de vijf woorden van leerling 2.

Meerdere antwoorden mogelijk.

Schik het woordpakket om de woorden na te kijken.

3 Herken de lange klank.

Plak de woorden.

- Bekijk samen het woordpakket.
- Leerling 2: zorg dat je het woordpakket niet ziet.
- Leerling 1: kies een woord.
Hak het woord in twee klankgroepen.
Lees de klankgroepen langzaam voor.
Maak vooral de lange klank extra lang.
- Leerling 2: luister goed.
Plak het woord weer aan elkaar.
- Doe dit met nog vier andere woorden.
- Ruil om. Doe hetzelfde met vijf nieuwe woorden.

4 Kies uit elk rijtje van het woordpakket een woord.

- Maak van elk woord een tekening.
- Schrijf het woord erbij.

Ter beoordeling van de leerkracht.

Lesinhoud

10

Introductie

- Je kunt bij deze les een instructiefilmpje inzetten en een liedje laten beluisteren.
- Ga naar het digibord en doe de oefening(en).
- Bekijk de woorden. Wat valt op? (Op de kaartjes staat enkelvoud en meervoud.)
Leg uit dat bij het meervoud de letterrover een letter overneemt. Vraag waarom de naam letterrover hier goed past.
- Bespreek kort het leerdoel met de leerlingen. Vertel dat ze deze week woorden leren schrijven met de letterrover.

Instructie

- Herhaal de termen enkelvoud (er is er één van, zoals steen, spook) en meervoud (er zijn er meer van, zoals stenen en spoken).
- Doe de oefening(en).
- Kijk naar de woorden in het meervoud. Wijs op de letter die weggenomen wordt door de letterrover. Laat de leerlingen de letter in de andere woorden aantikken.
- Laat de woorden uit het woordpakket voorlezen. Zien ze dat het meervoud is? Wijs op de blauwe letters (klinkers). Leg uit dat de letterrover een klinker weghaalt bij een lange klank.
- Ga nog even in op de woorden *beren* en *peren*. Het is beer, peer (met ook-zo-stukje eer; je hoort /ir/, je schrijft eer), in het meervoud is het beeren, peeren en doet de letterrover zijn werk: beren, peren
- Sta model voor het toepassen van de schrijfaanwijzing(en) (modeling). Doe de schrijfaanwijzingen voor door die hardop denkend toe te passen. Gebruik de ik-vorm.
- 'Ik zeg het woord zachtjes voor mijzelf: /steenun/. Ik hak het woord in klankgroepen: /stee-nun/. Ik hoor aan het eind van de eerste klankgroep een lange klank: /ee/. De letterrover neemt daarom een letter (klinker) weg. Ik schrijf: stenen.' (Schrijf stenen op.) 'Herinner de leerlingen bij het schrijven van de tweede klankgroep aan de stomme e: 'je hoort /nun/, maar schrijft nen. Ik lees het woord nog een keer: stenen. Ik heb het goed geschreven.'
- Geef daarna beurten. Laat enkele leerlingen ook hardop denkend de schrijfaanwijzing toepassen, maar nu op een ander woord uit het woordpakket. Geef direct feedback: bevestig dat het goed is of stuur bij.
- Leg uit wat een klankgroep is met de woordpakketwoorden: peren /pee-run/, sturen /stuu-run/. Laat de leerlingen nog enkele woorden in klankgroepen hakken.
- Oefen met lange en korte klanken (bos - bossen, spook - spoken).
- Vraag wat het pictogram regel betekent.
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Lees de opdrachten voor en licht ze zo nodig toe.
- Wijs op de poster deze spellingcategorie aan.

10

Verwerking

Opdrachten zijn gelijk voor het leerwerkschrift en het leerwerkschrift Maat.

Opdracht 2 De leerlingen hakken het woord in klankgroepen en geven aan welke letter de letterrover heeft weggenomen.

Opdracht 3 Bij deze opdracht ligt het accent op het herkennen van de lange klank aan het eind van de eerste klankgroep. De leerling maakt van twee apart uitgesproken klankgroepen weer een heel woord.

Opdracht 4 De leerling maakt van vier woordpakketwoorden een tekening en plaatst zo de woorden in een betekenisvolle context.

5

Reflectie

- Doe de reflectieoefening(en) op het digibord. Laat de leerlingen hardop verwoorden waar ze op letten als ze het meervoud schrijven. Let op: zowel de letterzetter (woordpakket 18) als letterrover (woordpakket 19) doen hier hun werk. De leerlingen geven aan welke letter erbij komt of verdwijnt.

Extra instructie / differentiatie

Preteaching

Laat de leerlingen het woordpakket doorlezen.

Instructie

Leerwerkschrift Maat

Laat de leerlingen de woorden van te voren hardop lezen en daarbij de lange klank /aa/, /oo/, /ee/ en /uu/ met nadruk uitspreken. Vraag om goed te luisteren naar /ee/. Bespreek dat je bij de woorden *peren* en *beren* meer een /i/ dan een /ee/ hoort. Herinner ze aan de ook-zo-stukjes eer, oor, eur.

NT2

Bespreek de woorden met de leerlingen. Stel een vraag waarbij ze in het antwoord een woordpakketwoord moeten gebruiken. (Hoe noem je de mensen die naast je wonen? Met welk deel van je lichaam kun je kijken?) Welke drie woorden vinden de leerlingen nog moeilijk? Van deze woorden schrijven ze het enkelvoud en meervoud op. Bij ieder woord schrijven ze de betekenis en maken ze een tekening.

Dyslexie

Laat zien hoe je een woord in klankgroepen verdeelt. Schrijf eerst het woord in klankgroepen op: stee-nen. Streep daarna de letter weg die de letterrover neemt zodat er staat: ste-nen. Schrijf daarnaast stenen. Laat dit goede woordbeeld op een kaartje schrijven. Herhaal dit met enkele woordpakketwoorden.

Coöperatieve werkvorm

Opdracht 2

Tweetal check: als leerling 1 een woord goed heeft gedaan, zegt leerling 2: check. Als het fout is, schudt leerling 2 het hoofd en probeert het nog een keer. Spreek af hoe de leerlingen kenbaar maken dat ze alle woorden hebben geoefend. Snelle tweetallen kunnen verder met opdracht 3.

Compactroute

Opdracht 4.

Combinatiegroep

Startopdracht combinatiegroep

De leerlingen kleuren in drie zinnen de woorden met u die klinkt als /uu/ blauw en de woorden met o die klinkt als /oo/ geel.

Afsluitopdracht combinatiegroep

De leerlingen maken twee woordspinnen met woordpakketwoorden met de letterrover (a en e).

Wp19 Les 2 Letterover

Lesdoel

- De leerling oefent woorden met de letterover.

Lesvoorbereiding

- Bekijk woordpakket 19.
- Zet les 2 klaar op het digibord.

Materiaal

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat

Lesinhoud

5 Introductie

- Ga naar het digibord en doe de oefening(en).
- Vraag de leerlingen in eigen woorden te vertellen wat ze in deze oefening(en) hebben laten zien. (Welke letter de letterover heeft weggenomen.)
- Bespreek kort het leerdoel met de leerlingen. Vertel dat ze deze les verder oefenen met het schrijven van woorden met de letterover.

Instructie

- Bespreek dat woorden uit één of meer klankgroepen bestaan. Geef een voorbeeld uit het woordpakket: /ree-pen/. Hak nog enkele woordpakketwoorden in klankgroepen. Geef daarna beurten.
- Toon de schrijfaanwijzing op het digibord en stel er vragen over. (Waarom is het handig om het woord in klankgroepen te hakken? Wat is een klankgroep? Geef een voorbeeld van een lange klank. Wat gebeurt er als je een lange klank hoort aan het einde van een eerste klankgroep? Wat doet de letterover?)
- Bedenk samen hoe de verkorte schrijfaanwijzing eruit moet zien. Bekijk en bespreek daarna de verkorte schrijfaanwijzing in de leerwerkschriften.
- Doe de oefening(en).
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Lees de opdrachten voor en licht ze zo nodig toe.

15 Verwerking

- Opdracht 1** De leerlingen bepalen wat onder de vlek staat en oefenen het toepassen van de regel van de letterover.
- Maat** vergelijkbaar met Basis, maar de leerlingen kiezen uit de gegeven klinkers.

Opdracht 2 Bij het omzetten van woorden van enkelvoud naar meervoud passen de leerlingen bij het invullen van het meervoud de regel van de letterover toe.

Opdracht 3 Door bij elke afbeelding een zin te bedenken met twee woordpakketwoorden oefenen de leerlingen de betekenis en de schrijfwijze van de woorden.

Maat De leerlingen vullen bij elke afbeelding twee woordpakketwoorden in en oefenen zo de schrijfwijze van de woorden.

Opdracht 4 De leerlingen oefenen en rubriceren woorden met de letterover door uit het hoofd zo veel mogelijk woordpakketwoorden onder de goede klinker te zetten.

Maat De leerlingen maken tekeningen van woordpakketwoorden en oefenen op een creatieve manier met de betekenis van de woorden. Een klasgenoot vult het goede woord bij de tekening in.

5 Reflectie

- Doe de reflectieoefening(en) op het digibord.
- Laat de leerlingen in hun eigen woorden uitleggen waarom de letterover in deze woorden een letter heeft overgenomen.
- Kijk voor de antwoorden op het digibord.

Extra instructie / differentiatie

Opdracht 2

Spellingsterk

Laat de leerlingen nog meer woordpakketwoorden opschrijven in enkelvoud en meervoud. Bij drie paren maken ze een tekening van enkelvoud en meervoud.

Opdracht 2 en 3

Leerwerkschrift Maat en Dyslexie

Laat de leerlingen de antwoorden eerst met potlood invullen. Nadat ze een opdracht hebben gemaakt, controleren ze per woord of ze de regel van de letterover hebben toegepast. Indien nodig kunnen ze dan alsnog de letter van de letterover uitgummen.

Coöperatieve werkvorm

Opdracht 2

Deze opdracht kan ook in tweetallen worden gedaan. Leerling 1 leest de eerste zin voor. Leerling 2 zegt het woord in het meervoud en hoe het geschreven moet worden. Hij legt daarbij uit hoe de regel van de letterover wordt toegepast. Leerling 1 luistert goed naar leerling 2 en vult het woord in als hij het eens is met de uitleg. Als hij het niet eens is met de uitleg, legt hij aan leerling 2 uit hoe het volgens hem moet. Dan vult ook leerling 2 het woord in. Vervolgens wisselen de leerlingen van rol en lezen ze om beurten een zin voor.

Compactroute

Opdracht 3 en 4.

LEERWERKSCHRIFT blz. 31 – 32

Woordpakket 19

Les 2

Letterover

Ik oefen woorden met de letterover.

Schrijfaanwijzing

Hak het woord in klankgroepen. Hoor je aan het eind van de eerste klankgroep een lange klank: /aa/, /ee/, /oo/, /uu/? Let dan op! De letterover neemt een letter (klinker) weg.

1 Welk woordstukje staat onder de vlek?

Vul het hele woord in.

de beer de bren de beer

de droom de dremen de droom

het uur de ren de ren

de draak de draken de draak

de reep de renpen de reep

2 Welk woord uit het woordpakket hoort erbij?

Vul het hele woord in.

Kleur in de zin de klinker die de letterover heeft weggenomen.

1 Niet één zwaai, maar twee zwaaien

2 Niet één stein, maar twee steinen

3 Niet één schuif, maar twee schuiven

4 Niet één straat, maar twee straten

5 Niet één peer, maar twee peeren

6 Niet één naam, maar twee namen

Woordpakket 19

Les 2

Letterover

Ik oefen woorden met de letterover.

Schrijfaanwijzing

Hak het woord in klankgroepen. Hoor je aan het eind van de eerste klankgroep een lange klank: /aa/, /ee/, /oo/, /uu/? Let dan op! De letterover neemt een letter (klinker) weg.

1 Welke woorden uit het woordpakket horen bij het plaatje?

Vul bij elk plaatje twee woorden in.

de draaken de kroegen

de opkomen de ragen

2 Raad de woorden.

1 Kies uit elk rijtje van het woordpakket één woord.

2 Maak er een tekening van.

3 Zet puntjes onder elke tekening. Elke letter is een puntje.

4 Laat een klasgenootje de woorden invullen.

Ter beoordeling van de leerkracht.

LEERWERKSCHRIFT MAAT blz. 31 – 32

Wp19 Les 3 Letterrover

Lesdoel

- De leerling oefent de woorden uit les 1 en bedenkt zelf nieuwe woorden met de letterrover.

Lesvoorbereiding

- Bekijk woordpakket 19.
- Zet les 3 klaar op het digibord.

Materiaal

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat

Woordpakket 19

Letterrover

- Ik oefen woorden met de letterrover.
- Ik bedenik zelf nieuwe woorden met de letterrover.

Les 3

1

Volg de lijnen en maak de woorden.
Vul de hele woorden in.

1 bu

2 be

3 scho

4 stra

5 mu

6 ja

7 ste

8 zwe

ren ren pen ren ren ten len nen

1 de

2 de

3 de

4 de

5 de

6 de

7 de

8 de

bu

be

scho

stra

mu

ja

ste

zwe

33

LEERWERKSCHRIFT blz. 33 – 34

Woordpakket 19

Letterrover

- Ik oefen woorden met de letterrover.
- Ik bedenik zelf nieuwe woorden met de letterrover.

Les 3

1

De klankgroepen staan verkeerd.
Vul het goede woord in.

1 ren-mu

2 len-scho

3 nen-zwa

4 ren-bu

5 ren-stu

6 ren-be

7 ren-ja

8 ken-ipo

mu

scho

zwa

bu

stu

be

ja

ipo

2

Bedenk nieuwe woorden met de letterrover.
Bedenk een rijmwoord.
Kijk ook naar het plaatje.

zwanen – zwanen

spoken – spoken

33

LEERWERKSCHRIFT MAAT blz. 33 – 34

2

Bedenk nieuwe woorden met de letterrover.
Vul in elk rijtje steeds drie nieuwe woorden in die rijmen.
Meerdere antwoorden mogelijk.

struten	zwipen	dromen	sturen

5

Maak zinnen met de woorden uit opdracht 2.
Kies vier nieuwe woorden.
Maak met elk woord een zin.
Meerdere antwoorden mogelijk.

34

3

Bedenk nieuwe woorden met de letterrover.
Vul in elk rijtje steeds drie nieuwe woorden in.

struten	zwipen	dromen
bu	ja	

4

Maak zinnen met de woorden uit opdracht 3.
1 Kies drie nieuwe woorden uit opdracht 3.
2 Maak met elk woord een zin.
Meerdere antwoorden mogelijk.

34

Lesinhoud

5

Introductie

- Ga naar het digibord en doe de oefening(en).
- Vraag de leerlingen waarom er in de woorden in het meervoud een letter (klinker) over is genomen door de letterrover.
- Bespreek kort het leerdoel met de leerlingen. Vertel dat ze deze les verder oefenen met het schrijven van woorden met de letterrover. Ze bedenken zelf ook nieuwe woorden.

Instructie

- Doe de oefening(en). Doe een aantal woordpakketwoorden en nieuwe woorden hardop voor. Volg de stappen van het voorbeeld na de schrijfaanwijzing.
- Stimuleer de leerlingen om zelf nieuwe woorden te noemen met de letterrover. Vertel dat nieuwe woorden bij het woordpakket te vinden zijn door te rijmen op een bekend woord. Oefen dit met de woorden: *zwanen* (kranen, hanen) en *sturen* (kuren, gluren).
- Bespreek nog een keer de woorden *beren* en *peren* en hun uitspraak. Kunnen de leerlingen ook op deze woorden nieuwe woorden rijmen? (veren, kleren)
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Lees de opdrachten voor en licht ze zo nodig toe.

15

Verwerking

- Opdracht 1** De leerlingen koppelen klankgroepen aan elkaar door de lijnen te volgen en vullen het woord in. Ze oefenen de schrijfwijze van de woordpakketwoorden en prenten de woorden verder in.
- Maat** De leerlingen zetten steeds twee klankgroepen in de goede volgorde. Ze oefenen de schrijfwijze van de woordpakketwoorden en prenten de woorden verder in.

- Opdracht 2** De leerlingen bedenken zelf nieuwe woorden met de letterrover door te rijmen. Ze breiden het woordpakket uit.
- Maat** De leerlingen bedenken twee nieuwe woorden met de letterrover door te rijmen en naar de afbeeldingen te kijken. Zo breiden ze het woordpakket uit.

- Opdracht 3** Door zinnen te maken met vier woorden uit opdracht 2, wordt de betekenis en schrijfwijze van de nieuwe woorden geoefend.
- Maat** De leerlingen bedenken zelf nieuwe woorden met de letterrover. Ze breiden zo het woordpakket uit.

- Maat opdracht 4** Door zinnen te maken met drie woorden uit opdracht 3, wordt de betekenis en schrijfwijze van de nieuwe woorden geoefend.

5

Reflectie

- Bespreek de nieuwe woorden van opdracht 2 met behulp van het digibord.
- Een leerling schrijft een nieuw woord op het digibord. Hij geeft aan welke letter de letterrover heeft overgenomen (letter erachter zetten). Een andere leerling vertelt waarom dat zo is (zie schrijfaanwijzing). Weer een andere leerling maakt een zin met het nieuwe woord. Ga door tot er zes tot tien nieuwe woorden op het bord staan.
- Kijk voor de antwoorden op het digibord.

Extra instructie / differentiatie

Opdracht 1

Spellingsterk

De leerlingen maken zelf een puzzel met andere woordpakketwoorden. Een klasgenoot lost de puzzel op.

Opdracht 1 t/m 3

Leerwerkschrift Maat en Dyslexie

De leerlingen vullen de antwoorden eerst in met potlood. Nadat ze een opdracht hebben gemaakt, controleren ze per woord of ze de regel van de letterrover hebben toegepast. Indien nodig kunnen ze dan alsnog de letter van de letterrover uitgummen.

Compactroute

Opdracht 2 en 3.

Wp19 Les 4 Letterrover

Lesdoelen

- De leerling kan de woorden met de letterrover nu goed schrijven.
- De leerling kan de woorden uit blok 3 nog goed schrijven.

Lesvoorbereiding

- Bekijk woordpakket 9, 10, 11 en 12.
- Zet les 4 klaar op het digibord.

Materiaal

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat
- groeischrift of scoreblad Spelling

Woordpakket 19

Les 4

Dit kan ik nog

- Ik herhaal woorden uit blok 3.

Dit kan ik nu

- Ik kan woorden met de letterrover nu goed schrijven.
- Ik kan woorden uit blok 3 nog goed schrijven.

Dit kan ik nog

1 Welk woord past in de zin?
Vul dat woord in.

1 Emre loopt met de hond op het strand / brand / mand. strand

2 Deze appel is lekker zoek / zoet / soep. zoet

3 De pijn / dwell / hei ligt in het sop. dwell

4 De boom staat mooi in foel / knoei / bloei. bloei

5 Paul zwaait met zijn zwaard / haard / maand. zwaard

2 Welk woord hoort bij het plaatje?

1 de mand

2 de soep

3 de knoei

4 de lijst

5 de soem

6 de maand

3 Zoek acht woorden in de woordspruiken.

Kleur de woorden.

Vul ze in het goede rijtje in.

ei, ij

s, z

aai, ooi, oel

d

zein

zuif

knoot

voel

grin

zoep

zwaait

hoofd

Dit kan ik nu

1 ?

✓ x

Zo schrijf ik het goed

1 ☐

☐

2 ☐

☐

3 ☐

☐

4 ☐

☐

5 ☐

☐

6 ☐

☐

7 ☐

☐

8 ☐

☐

9 ☐

☐

10 ☐

☐

Woorden uit blok 3

1 ?

✓ x

1 ☐

☐

2 ☐

☐

3 ☐

☐

4 ☐

☐

5 ☐

☐

Goed!

LEERWERKSCHRIFT blz. 35 – 36 – 37

Woordpakket 19

Les 4

Dit kan ik nog

- Ik herhaal woorden uit blok 3.

Dit kan ik nu

- Ik kan woorden met de letterrover nu goed schrijven.
- Ik kan woorden uit blok 3 nog goed schrijven.

Dit kan ik nog

1 Welk woord past in de zin?
Vul dat woord in.

1 Emre loopt met de hond op het strand / brand. strand

2 Deze appel is lekker zoek / zoet. zoet

3 De dwell / hei ligt in het sop. dwell

4 De boom staat mooi in knoei / bloei. bloei

5 Paul zwaait met zijn zwaard / haard. zwaard

2 Welk woord hoort bij het plaatje?

1 de mand

2 de lijst

3 de knoei

4 de soem

3 Zoek zes woorden in de woordspruiken.

1 Kleur de woorden.

2 Vul de woorden in het goede rijtje in.

ei, ij

s, z

aai, ooi, oel

d

zein

zuif

knoot

voel

grin

zoep

zwaait

hoofd

Dit kan ik nu

1 ?

✓ x

Zo schrijf ik het goed

1 ☐

☐

2 ☐

☐

3 ☐

☐

4 ☐

☐

5 ☐

☐

6 ☐

☐

7 ☐

☐

8 ☐

☐

9 ☐

☐

10 ☐

☐

Woorden uit blok 3

1 ?

✓ x

1 ☐

☐

2 ☐

☐

3 ☐

☐

4 ☐

☐

5 ☐

☐

Goed!

LEERWERKSCHRIFT MAAT blz. 35 – 36 – 37

Lesinhoud

5

Introductie Dit kan ik nog

- Ga naar het digibord en doe de oefening(en).
- Vraag hoeveel woorden de leerlingen goed hadden.
- Bekijk de woorden nogmaals en laat de leerlingen vertellen welke woorden bij elkaar in een woordpakket horen.
- Bespreek kort de leerdoelen met de leerlingen. Vertel dat ze in deze les woorden uit blok 3 herhalen.

Instructie Dit kan ik nog

- Herhaal kort de spellingscategorieën van blok 3. Bekijk eventueel de schrijfaanwijzingen. Laat de leerlingen bij elke categorie enkele voorbeeldwoorden opnoemen.
- Bespreek de vier pictogrammen ook-zo, luister, onthoud en regel.
- Doe de oefening(en) op het digibord.
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Lees de opdrachten voor en licht ze zo nodig toe.

5

Verwerking Dit kan ik nog

- Opdracht 1** De leerlingen vullen het woord in dat in de zin past. Hiermee herhalen ze de schrijfwijze en betekenis van woorden uit blok 3.
- Opdracht 2** Door de juiste woorden bij de afbeeldingen in te vullen herhalen de leerlingen de schrijfwijze en betekenis van woorden uit blok 3.
- Opdracht 3** De leerlingen zoeken woorden in de woordspruiken. Door het woord daarna in het goede rijtje in te vullen, herhalen ze het spellingprobleem van dat woord.

10

Dictee

- Neem het dictee af.
- Aanwijzingen voor afname van het dictee staan in de Handleiding Algemeen.

5

Reflectie

- De leerlingen vullen in het groeischrift of op het scoreblad Spelling in hoeveel woorden ze goed hadden.
- Kijk voor de antwoorden op het digibord.

Woorddictee

Dit kan ik nu

- Gefeliciteerd! Nog vele **jaren**.
- Vrachtwagens hebben grote **sturen**.
- Jens koopt vijf **repen** chocolade.
- Floor knippert met haar **ogen**.
- De schuren** zijn niet op slot.
- Mijn jas heeft zes **knopen**.
- Wat een stapel **stenen** ligt daar.
- Juf leest onze **namen** voor.
- De peren** zijn lekker zoet.
- De muren** in mijn kamer zijn rood.

Dit kan ik nog

Woorden uit blok 3

- Ik vind het **fijn** als je komt.
- Suze wil het liefst een eigen **paard**.
- Ik geef mijn hond een **aai**.
- De soep** van mama is het lekkerst.
- De suikerspin is lekker **zoet**.

Extra instructie / differentiatie

Instructie

Leerwerkschrift Maat en NT2

Bekijk samen de pictogrammen. Stel enkele gesloten vragen, zoals ja/nee-vragen, die het begrip over de vier pictogrammen controleren. Noem (en schrijf) enkele woordpakketwoorden uit blok 3. Bij welk pictogram hoort het woord?

Opdracht 3

Dyslexie

Laat de leerling samenwerken. De leerling geeft ieder woord een eigen kleur en noemt de woorden uit de woordspruiken. De andere leerling vult de woorden in.

Compactroute

Alle opdrachten.

26

27

Wp20 Les 1

Woorden met ei en ij, au(w) en ou(w)

Lesdoel

- De leerling leert meer woorden schrijven met ei, ij, au(w) en ou(w).

Lesvoorbereiding

- Bekijk woordpakket 20.
- Zet les 1 klaar op het digibord.
- Combinatiegroep: print de start- en afsluitopdracht bij deze les.
- Preteaching*: zie de aanwijzingen bij Extra instructie.

Materiaal

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat
- voor iedere leerling een kladblaadje
- combinatiegroep: printblad Start- en afsluitopdracht

Woordpakket 20 Les 1

Woorden met ei en ij, au(w) en ou(w)
• Ik leer meer woorden schrijven met ei, ij, au(w) en ou(w).

Onthoudwoorden

de reis	kwijt	rijk	grauw	bouwt
de prii	de bijl	spijt	kauwt	trouwt
het eind	de lijn	de pijp	snaurt	het hout
het feit	het lijf	de prijs	de klauw	

Kijk goed. Onthoud hoe je het schrijven moet.

ei/ij en au(w)/ou(w)

- Zeg het woord zachtjes voor jezelf.
 - ei en ij klinken hetzelfde.
 - au(w) en ou(w) klinken hetzelfde.
- Bedenk of je het woord schrijft met ei of ij. Of met au(w) of ou(w). Dat kun je niet horen, dat moet je onthouden.
- Schrijf het woord op.
- Lees het woord nog een keer. Heb je het goed geschreven?
- Maak een foto van het woord in je hoofd.

Voorbeeld:
Zeg het woord zachtjes voor jezelf: *pijp*.
Bedenk hoe je het schrijft: *pijp*.
Zeg het woord zachtjes voor jezelf: *prei*.
Bedenk hoe je het schrijft: *prei*.
Zeg het woord zachtjes voor jezelf: *klauw*.
Bedenk hoe je het schrijft: *klauw*.
Zeg het woord zachtjes voor jezelf: *hout*.
Bedenk hoe je het schrijft: *hout*.

1. Bekijk samen het woordpakket en de schrijfaanwijzing.

2. Onthoud of je het woord met ei, ij, au(w) of ou(w) schrijft.

- Bekijk samen rijtje 1, 2 en 3 van het woordpakket.
- Leerling 1: zorg dat je het woordpakket niet ziet.
- Leerling 2: kies een woord uit rijtje 1, 2 of 3 en lees het voor.
- Leerling 1: luister goed naar je klasgenootje.
- Zeg of je het woord met korte ei of lange ij schrijft.
- Leerling 2: verbeter als het fout is. Doe dit met nog vier woorden.
- Ruil om. Doe hetzelfde met vijf andere woorden.
- Bekijk samen rijtje 4 en 5 van het woordpakket.
- Doe hetzelfde. Zeg of je het woord met au(w) of ou(w) schrijft.

3. Schrijf het woord in het goede rijtje.

- Leerling 1: kies een woord uit het woordpakket. Lees het voor.
- Leerling 2: luister goed naar je klasgenootje. Schrijf het woord in het goede rijtje.
- Doe dit met nog vier woorden.
- Ruil om. Doe hetzelfde met vijf andere woorden.
- Kijk samen na en verbeter.

ei	ij	au(w)	ou(w)
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

Meerdere antwoorden mogelijk. Bekijk het woordpakket om de woorden na te kijken.

4. Welke woorden staan hier?

- Kies acht woorden uit het woordpakket. Schrijf de woorden op zonder ei, ij, au(w) of ou(w). Zet een streepje op de plaats van de blauwe letters.
- Laat een klasgenootje de letters invullen.

1	Meerdere antwoorden mogelijk.
2	_____
3	_____
4	_____
5	_____
6	_____
7	_____
8	_____

Lesinhoud

10

Introductie

Je kunt bij deze les een liedje laten beluisteren en twee instructiefilmpjes inzetten.

- Ga naar het digibord en doe de oefening(en).
- Bekijk de woorden met de leerlingen. Vraag hoe de woorden gesorteerd zijn. (woorden met ei, jij, au(w) en ou(w))
- Laat de leerlingen bij elke categorie nog een voorbeeldwoord bedenken.
- Vraag de leerlingen waar je op moet letten als ze deze woorden schrijven. (ei of jij, au(w) of ou(w), dat kun je niet horen, dat moet je onthouden.)
- Bespreek kort het leerdoel met de leerlingen. Vertel dat ze deze week woorden leren schrijven met ei, ij, au(w) en ou(w).

Instructie

- Herhaal voorgaande schrijfaanwijzingen aan de hand van het woord *pijp*.
- 'Ik zeg het woord zachtjes voor mijzelf: pijp. De ei en ij klinken hetzelfde. Het verschil kan ik niet horen. Ik moet het woord onthouden. Ik bedenk hoe ik het woord schrijf: met ei of ij. Ik schrijf het woord op.' (Schrijf pijp op.) 'Ik lees het woord nog een keer: pijp. Ik heb het goed geschreven. Ik maak een foto van het woord in mijn hoofd.'
- Geef daarna beurten: laat enkele leerlingen op dezelfde manier hardop denkend de woorden per woord of klankgroep schrijven.
- Bekijk het woordpakket. Laat de woorden voorlezen. Wijs ook op de letter w in de woorden met au en ou. Je krijgt dan auw en ouw. Besteed nog even aandacht aan het woord *woud*; dit woord eindigt op een d. Vraag de leerlingen hoe ze dat kunnen weten. (Door er e of en achter te zetten.)
- Geef beurten. De leerling kiest een woordpakketwoord en maakt daar een zin mee.
- Wijs op het pictogram onthoud en vraag wat het betekent. (Kijk goed. Onthoud hoe je het schrijven moet.)
- Onthoudwoorden kun je extra oefenen met de flitsoefeningen.
- Doe de oefening(en). Bekijk de antwoorden. Welke woorden hadden de leerlingen nog fout? Van die woorden maken ze een foto in hun hoofd.
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Lees de opdrachten voor en licht ze zo nodig toe.
- Wijs op de poster deze spellingcategorie aan.

10

Verwerking

Opdracht 2 De ene leerling noemt een woordpakketwoord, de ander geeft aan of je het woord met ei of ij schrijft. Nadat ze allebei vijf woorden met ei of ij hebben voorgelezen, doen ze hetzelfde met woorden met au(w) of ou(w). Zo wordt het woordbeeld gecontroleerd en geoefend.

Opdracht 3 De leerlingen luisteren naar het genoemde woord en schrijven het woord in het goede rijtje. Daarmee wordt het inprenten van de woordbeelden geoefend.

Opdracht 4 Door de ontbrekende letters te bepalen wordt de goede schrijfwijze van woorden met ei, ij, au(w) en ou(w) geoefend.

5

Reflectie

- Doe de reflectieoefening(en) op het digibord. De leerlingen schrijven de woorden op een kladblaadje. Hoeveel woorden hadden ze goed? Iedere leerling schrijft zijn drie moeilijkste woorden nog eens op. Ieder woord vijf keer. Dit bevordert het inprenten van het woordbeeld.

Extra instructie / differentiatie

Preteaching

Laat de leerlingen het woordpakket doorlezen.

Instructie

Leerwerkschrift Maat en Dyslexie

Vraag de leerlingen wat hen opvalt bij het lezen van de woordpakketwoorden. Vertel dat ze moeten onthouden of de woorden met ei, ij, au(w) of ou(w) worden geschreven.

Leerwerkschrift Maat

Vraag de leerlingen welke woorden ze moeilijk kunnen onthouden. Laat ze twee van deze woorden op een kaartje schrijven. Zeg dat ze vandaag deze woorden moeten oefenen én proberen te onthouden. Doe er zo iedere dag enkele woorden bij. Kopieer het woordpakket. De leerlingen kleuren de letters: ei rood, ij blauw, au(w) geel en ou(w) paars. Laat ze een kruisje zetten voor de woorden waarvan ze al zeker weten dat ze de goede ei/ij of au/ou gebruiken. Komen er iedere dag kruisjes bij?

NT2

Zijn de betekenissen van de woordpakketwoorden bekend? Controleer of ze woorden als *prei* of *woud* kennen. Geef de betekenis waar dat nodig is. Laat een spellingsterke leerling de woorden uitbeelden en er een zin mee maken.

Dyslexie

Laat de leerlingen tijdens het schrijven van ei de letters zachtjes voor zichzelf zeggen: eerst e, dan i. Ze gebruiken hierbij een letterkaartje met ei in een getekend kippenei. Hetzelfde geldt voor het schrijven van ij (letterkaartje met ij in een getekend ijsje). Bij woorden met au/ou zeggen ze voor zichzelf eerst a, dan u of eerst o, dan u.

Compactroute

Opdracht 4.

Combinatiegroep

Startopdracht combinatiegroep

De leerlingen lezen de zinnen en onderstrepen en omcirkelen de woorden. Vervolgens schrijven ze de woorden in de goede kolom.

Afsluitopdracht combinatiegroep

De leerlingen kiezen twee zinnen uit de startopdracht en maken daar tekeningen bij. Een klasgenoot raadt welke zinnen zijn getekend.

Wp20 Les 2

Woorden met ei en ij, au(w) en ou(w)

Lesdoel

- De leerling oefent meer woorden met ei, ij, au(w) en ou(w).

Lesvoorbereiding

- Bekijk woordpakket 20.
- Zet les 2 klaar op het digibord.

Materiaal

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat

Lesinhoud

5

Introductie

- Ga naar het digibord en doe de oefening(en).
- Bespreek de oefening. Hebben de leerlingen gegokt? Of wisten ze het? (Hadden ze een foto van het woord in hun hoofd?)
- Bespreek kort het leerdoel met de leerlingen. Vertel dat ze deze les verder oefenen met het schrijven van woorden met ei, ij, au(w) en ou(w).

Instructie

- Bespreek de verkorte schrijfaanwijzing in de leerwerkschriften.
- Bedenk samen met de leerlingen ten minste drie manieren om woorden goed te kunnen onthouden. Bijvoorbeeld:
 - Woord afdekken, opschrijven uit het hoofd, dan nakijken.
 - Woord lezen, foto maken in je hoofd en opschrijven, nakijken.
 - Woord lezen, langzaam in stukjes zeggen terwijl je het opschrijft, nakijken.Vertel waarom het woord nakijken zo belangrijk is. (vanwege inprenting van het goede woordbeeld)
- Doe de oefening(en).
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Lees de opdrachten voor en licht ze zo nodig toe.

15

Verwerking

Opdracht 1 Door bij tien zinnen het goede woord met ei of ij uit het woordpakket in te vullen, oefenen de leerlingen de betekenis en schrijfwijze van deze woordpakketwoorden.

Opdracht 2 De leerlingen lossen het geheimschrift op en vullen de woorden daarna in het goede rijtje in. Zo oefenen ze de schrijfwijze van woorden met au(w) en ou(w).
Maat De leerlingen lossen het geheimschrift op en vullen de woorden achter de zin in. Zo oefenen ze de betekenis en schrijfwijze van woorden met au(w) en ou(w).

Opdracht 3 De leerlingen maken bij vier woorden van het woordpakket een tekening. Een klasgenoot vult het goede woord bij de tekeningen in. Hiermee oefenen ze de betekenis en schrijfwijze van woorden met ei, ij, au(w) en ou(w).

Maat De leerlingen maken woordpakketwoorden met gegeven letters. Hiermee oefenen ze de schrijfwijze van woorden met ei, ij, au(w) en ou(w).

5

Reflectie

- Bekijk het woordpakket. Vraag de leerlingen welke woorden ze al goed in hun hoofd hebben zitten. Welke woorden vinden ze nog lastig? Laat daar een foto van maken. De leerling zegt het woord hardop en maakt een foto van het woord in zijn hoofd. Kom eventueel buiten de spellingles nog terug op de moeilijke woorden.
- Kijk voor de antwoorden op het digibord.

Extra instructie / differentiatie

Instructie

Leerwerkschrift Maat

De leerlingen gebruiken de kaartjes met ei, ij, au(w) en ou(w). Noem verschillende woordpakketwoorden. De leerlingen steken het juiste kaartje omhoog. Laat de woorden eventueel ook opschrijven.

Opdracht 2

Dyslexie

De leerlingen kunnen als hulpmiddel een extra stap zetten. Eerst vullen ze het woord met geheimschrift in. Daarna geven ze aan welk woordstukje op de plek van het geheimschrift hoort. Vervolgens vullen ze het hele woord in. b♥wt → ♥ = ou → bouw

Coöperatieve werkvorm

Opdracht 3

Leerwerkschrift

Deze opdracht kan ook in een groepje van vier gemaakt worden. Iedere leerling maakt van drie woorden een tekening op een A4'tje. Leerling 1 laat de drie tekeningen zien, de andere leerlingen schrijven de drie goede woorden op. Dan bespreken ze de antwoorden en schrijfwijze. Daarna is leerling 2 aan de beurt om de tekeningen te laten zien. Zo komen alle leerlingen van het groepje aan de beurt.

Compactroute

Opdracht 1 en 2.

Woordpakket 20
Les 2

Woorden met ei en ij, au(w) en ou(w)
• Ik oefen meer woorden met ei, ij, au(w) en ou(w).

Schrijfaanwijzing
Hoor je ij?
Bedenk of je het woord met ei of ij schrijft.
Hoor je iau?
Bedenk of je het woord met au(w) of ou(w) schrijft.

1 Wat staat er onder de vlek?
Het zijn woorden met ei en ij uit woordpakket 20.
Vul het hele woord in.

- De **ei** plakt aan mijn vingers. lijm
- Deze lekkere groente heet **ei**. peas
- Peter hakt het hout met een zware **ei**. bijl
- We moeten een heel **ei** lopen. oef
- Het is echt waar. Het is een **ei**. test
- In mijn **ei** zitten heel veel botten. lijf
- Ik heb **ei** van die ruzie. opstij
- Fien gaat op **ei**. reis
- Opa rookte vroeger **ei**. pijp
- Heb jij een **ei** gewonnen? pijls

2 Welk woord staat er?
Vul de hele woorden in het goede rijtje in.

Kies uit: tr♥wt | b♥wt | kiw | w♥d | grw | sn♥wt

ei = au	ou = ou
<u>kleu</u>	<u>zouwt</u>
<u>grou</u>	<u>houwt</u>
<u>ouwt</u>	<u>houwt</u>

3 Raad de woorden.

- Teken vier woorden uit het woordpakket.
- Zet puntjes onder elke tekening. Gebruik één puntje voor de ij.
- Laat een klasgenootje de woorden invullen.

Ter beoordeling van de leerkracht.

LEERWERKSCHRIFT blz. 43 – 44

Woordpakket 20
Les 2

Woorden met ei en ij, au(w) en ou(w)
• Ik leer meer woorden schrijven met ei, ij, au(w) en ou(w).

Schrijfaanwijzing
Hoor je ij?
Bedenk of je het woord met ei of ij schrijft.
Hoor je iau?
Bedenk of je het woord met au(w) of ou(w) schrijft.

1 Wat staat er onder de vlek?
Het zijn woorden met ei en ij uit woordpakket 20.
Vul het hele woord in.

- Deze **ei** plakt goed. lijm
- Deze groente heet pr **ei**. peas
- Amber is haar jas kw **ei**. lijft
- We lopen al een heel **ei**nd. oef
- Als je veel geld hebt, ben je r **ei**. rijk
- In mijn l **ei** zitten botten. lijf
- Ik heb sp **ei**t van die ruzie. opstij
- Fien gaat op r **ei**s. reis
- Opa rookte vroeger p **ei**p. pijp
- Heb jij een pr **ei**s gewonnen? pijls

2 Welk woord staat er?
Vul het hele woord in.

ei = au **ou = ou**

- De lucht is heel grw. groen
- De specht woont in het w d. hout
- Een poot van een beer heet een kiw. klauw
- Daan b♥wt een boomhut. houwt
- Morgen tr♥wt onze juf. trouwt

3 Maak woorden.

- Maak ten minste vijf woorden met de letters. Maak woorden uit het woordpakket.
- Vul de woorden in.

t	k	m	v	s
ei	ij	au	ou	w
n	p	r	b	i

Moetken antwoorden mogelijk.

LEERWERKSCHRIFT MAAT blz. 43 – 44

Wp20 Les 3

Woorden met ei en ij, au(w) en ou(w)

Lesdoel

- De leerling oefent de woorden uit les 1 en bedenkt zelf nieuwe woorden met ei, ij, au(w) en ou(w).

Lesvoorbereiding

- Bekijk woordpakket 20.
- Zet les 3 klaar op het digibord.

Materiaal

- digibord
- leerwerkschrift
- leerwerkschrift Maat
- voor iedere leerling een kladblaadje

Woordpakket 20

Les 3

Woorden met ei en ij, au(w) en ou(w)

- Ik oefen meer woorden met ei, ij, au(w) en ou(w).
- Ik bedenken zelf meer nieuwe woorden met ei, ij, au(w) en ou(w).

1 Welk woord past in de zin?

Onderstreep het goede antwoord.
Vul het woord in.

1 De winnaars voelen zich prij | spijt. spijt

2 Mats heeft een kar van bouw | hout | woud. hout

3 Hij is de weg kwijt | lijm | pijn. kwijt

4 Julia grauw | kauwt | trouwt op de prei. kauwt

2 Maak nieuwe woorden.

1 Kijk naar het woord.
2 Bedenk een rijmwoord.
Gebruik één van de drie stukjes.
3 Bedenk daarna zelf nog een rijmwoord.

prei
f / br / d
prei

bij
d / t / v
bij

prij
kr / d / str
prij

kauw
d / h / b
kauw

kwijt
d / kr / l
kwijt

woud
k / l / v
woud

Meerdere antwoorden mogelijk.

3 Maak een strip.

Gebruik ten minste vier woorden uit opdracht 2.

Ter beoordeling van de leerkracht.

Woordpakket 20

Les 3

Woorden met ei en ij, au(w) en ou(w)

- Ik oefen meer woorden met ei, ij, au(w) en ou(w).
- Ik bedenken zelf meer nieuwe woorden met ei, ij, au(w) en ou(w).

1 Welk woord past in de zin?

Onderstreep het goede antwoord.
Vul het woord in.

1 Die plank is van hout | teen. hout

2 Mats hakt de boom om met de bij | prei. bij

3 Het is echt waar. Het is een fee | lijf. lijf

4 Lars kauwt | schuurt tegen mij. schuurt

5 Julia kauwt | trouwt op de prei. kauwt

2 Maak nieuwe woorden.

1 Kijk naar het woord.
2 Bedenk twee rijmwoorden.
Gebruik steeds één van de drie stukjes.

prei
d / br / p = prei

bij
d / t / v = bij

f / b / k = prei

prij
kr / d / st = prij

kauw
d / t / k = kauw

b / t / gr = prij

g / s / v = kauw

3 Maak zinnen.

1 Kies ten minste drie woorden uit opdracht 2.
2 Maak met elk woord een zin.

Meerdere antwoorden mogelijk.

Lesinhoud

5

Introductie

- Ga naar het digibord en doe de oefening(en).
- Bekijk de woorden en bespreek de nieuwe woorden. Laat de schrijfaanwijzing toepassen op deze nieuwe woorden. (Ook deze woorden moet je onthouden. Je kunt niet horen of een woord met ei of ij is. Of met au(w) of ou(w).)
- Bespreek kort het leerdoel met de leerlingen. Vertel dat ze deze les verder oefenen met het schrijven van woorden met ei, ij, au(w) en ou(w). Ze bedenken zelf ook nieuwe woorden.

Instructie

- Toon het woordpakket en laat de leerlingen vertellen welke woorden ze al kennen en met welke woorden ze nog moeite hebben. Bedenk samen wat ze kunnen doen om die woorden beter te onthouden.
- Vraag of de leerlingen nog meer woorden kennen met ei of ij. Laat enkele woorden opschrijven en benadruk dat je ook bij deze woorden niet kunt horen of het met ei of ij is. Dat moet je onthouden. Doe hetzelfde voor de woorden met au(w) en ou(w).
- Doe de oefening(en).
- Bekijk samen de opdrachten in de leerwerkschriften. Lees de opdrachten voor en licht ze zo nodig toe.

15

Verwerking

Opdracht 1 De leerlingen kiezen per zin uit de gegeven woorden het goede woord en vullen dat in. Zo oefenen ze de betekenis en schrijfwijze van de woordpakketwoorden.

Opdracht 2 De leerlingen breiden het woordpakket uit door bij zes woordpakketwoorden steeds twee nieuwe rijmwoorden te maken. Bij het eerste woord kiezen ze uit gegeven letters, het tweede woord bedenken ze zelf.

Maat Vergelijkbaar met Basis, maar bij beide woorden zijn de beginletters gegeven.

Opdracht 3 De leerlingen maken een strip en passen zo de woorden van opdracht 2 toe in een betekenisvolle context.

Maat De leerlingen maken zinnen met ten minste drie woorden uit opdracht 2 en passen zo de nieuwe woorden toe in een betekenisvolle context.

5

Reflectie

- Doe de reflectieoefening(en) op het digibord. De leerlingen bedenken samen welk woord moet worden ingevuld. Eventueel kunnen alle leerlingen meeschrijven op een kladblaadje. Vraag bij het schrijven hoe ze weten of het woord met ei, ij, au(w) of ou(w) geschreven wordt.
- Kijk voor de antwoorden op het digibord.

Extra instructie / differentiatie

Opdracht 2

Leerwerkschrift Maat en Dyslexie

Doe deze opdracht eerst mondeling. Probeer alle gegeven letters voor het woord te plaatsen. Bij welke letter ontstaat er een nieuw woord?

Spellingsterk

De leerlingen bedenken zelf nog drie nieuwe woorden. Ze schrijven het woord op en maken er een tekening bij.

NT2

Bespreek met de leerlingen de betekenis van de nieuwe woorden. Noem om en om een woord, de ander maakt er een zin mee. Ga eventueel op zoek naar afbeeldingen van enkele woorden.

Coöperatieve werkvorm

Opdracht 2

Laat de leerlingen deze opdracht in tweetallen maken.

Compactroute

Opdracht 2 en 3.

Toetsweek Signaleringsdictee

Organisatie

Deze week worden de spellingcategorieën en woordpakketten van blok 5 getoetst.

- **Op dag 1** wordt het signaleringsdictee afgenomen.
- **Op dag 2** gaan de leerlingen remediëren, herhalen of verrijken.
- **Op dag 3** gaan de leerlingen remediëren, herhalen of verrijken.
- **Op dag 4** wordt het controledictee afgenomen.

Toetsdoelen Dit kan ik nu woord

- De leerling kan woorden met au, auw, ou en ouw goed schrijven.
- De leerling kan woorden met de letterzetter goed schrijven.
- De leerling kan woorden met de letterrover goed schrijven.
- De leerling kan woorden met ei, ij, au(w) en ou(w) goed schrijven.

Dit kan ik nog woord

- De leerling kan woorden met ei en ij uit blok 3 goed schrijven.
- De leerling kan woorden die beginnen met s en z uit blok 3 goed schrijven.
- De leerling kan woorden met aai, ooi en oei uit blok 3 goed schrijven.
- De leerling kan woorden die eindigen op d uit blok 3 goed schrijven.

Afname van het signaleringsdictee

- Neem zelf het dictee af of laat de leerlingen het dictee digitaal maken. Het dictee bestaat uit twee delen: een zinnendictee (10 zinnen) en een woorddictee (10 woorden). De woorden in het woorddictee worden ook aangeboden in zinnen.
- Je toetst in totaal 40 woorden: 32 woorden uit Dit kan ik nu en 8 woorden uit Dit kan ik nog. Achter de gemarkeerde woorden zie je uit welk woordpakket ze afkomstig zijn.
- Tel het aantal fouten van Dit kan ik nu bij elkaar op en het aantal fouten van Dit kan ik nog.
- Kijk bij Advies welke leerlingen in aanmerking komen voor remediëring, herhaling of verrijking. Volg de aanwijzingen voor extra oefening.

Zinnendictee

De leerlingen schrijven de hele zin op.

- 1 In **de maand**^{wp12} **mei**^{wp9} staat alles in **bloei**^{wp11}.
- 2 Al die **vlekken**^{wp18} op mijn **mouw**^{wp17} vind ik niet **fijn**^{wp9}.
- 3 **De hond**^{wp12} **kauwt**^{wp20} al **uren**^{wp19} op het bot.
- 4 Weet jij of **slakken**^{wp18} **ogen**^{wp19} hebben waarmee ze kunnen **zien**^{wp10}?
- 5 Ik vind die **stippen**^{wp18} op mijn **kous**^{wp17} maar **saai**^{wp11}.
- 6 Het is een **feit**^{wp20} dat mijn **sok**^{wp10} nog steeds **kwijt**^{wp20} is.
- 7 **Au**^{wp17}, **de muggen**^{wp18} hebben alweer in mijn **lijf**^{wp20} geprikt.
- 8 Het **spijt**^{wp20} me, maar **de peren**^{wp19} zijn **gauw**^{wp17} bruin geworden.
- 9 **De lessen**^{wp18} op **de scholen**^{wp19} zijn al **jaren**^{wp19} hetzelfde.
- 10 De juf **snauwt**^{wp20}: 'Die **zinnen**^{wp18} zijn **fout**^{wp17}!'

Woorddictee

De leerlingen schrijven de gemarkeerde woorden op.

- 1 Tonijn is een vis die je ook **rauw**^{wp17} kunt eten.
- 2 Aan dat apparaat zitten wel heel veel **knoppen**^{wp18}.
- 3 **De zwanen**^{wp19} zwemmen in de vijver.
- 4 Ik **bouw**^{wp17} een toren met de blokken.
- 5 **De repen**^{wp19} chocola zijn zo lekker!
- 6 In **het woud**^{wp20} staan veel bomen.
- 7 Doet jouw moeder ook altijd **prei**^{wp20} in de soep?
- 8 Wij gooien **de ballen**^{wp18} terug in het hok.
- 9 **De pauw**^{wp17} heeft prachtige veren.
- 10 **De sturen**^{wp19} van onze fietsen staan scheef na die valpartij.

Advies

Dit kan ik nu woord

Dit kan ik nog woord

- 16 – 32 fout** = onvoldoende → remediëren
13 – 15 fout = matig → remediëren en herhalen
7 – 12 fout = voldoende → herhalen
3 – 6 fout = goed → verrijken
0 – 2 fout = uitstekend → verrijken

- 4 fout of meer** = matig / onvoldoende → remediëren met:
- Remedieerbladen blok 3
 - Mijn pakket blok 3

Remediëren

Remedieerbladen

Blok 5, Printblad 1 – 4

Woordpakket 17

Bespreek de schrijfaanwijzing. Geef bij opdracht 1 de tip om de woorden die ze al gebruikt hebben, door te strepen. Laat opdracht 2 zelfstandig maken. Wijs de leerlingen er bij opdracht 3 op dat de schrijfwijze van de rijmwoorden niet altijd gelijk is. Bespreek alle opdrachten direct na afloop. Zo wordt het goede woordbeeld ingeslepen.

Woordpakket 18

Bespreek de schrijfaanwijzing. Benadruk dat bij een korte klank de letterzetter een letter erbij zet. Doe opdracht 1 samen. Leg bij stap 1 uit dat dit de klanken zijn zoals in ballen, lessen, pillen, bossen, mussen. Lees bij stap 2 langzaam tien woorden van het woordpakket door elkaar voor. De leerlingen hakken de woorden in klankgroepen en zeggen welke korte klank ze horen aan het einde van de eerste klankgroep. Laat opdracht 2 en 3 zelfstandig of in tweetallen maken.

Woordpakket 19

Bespreek de schrijfaanwijzing. Benadruk dat de letterrover een letter wegneemt. Lees bij opdracht 1 de volgende woorden langzaam voor en laat de lange klanken extra goed horen: de jaren, de straten, de namen, de zweepen, de beren, de peren, de dromen, de knopen, de spoken, de uren, de burenen, de schuren. Doe opdracht 2 hardop, zodat de leerlingen horen hoe de lange klanken klinken. Laat opdracht 3 zelfstandig maken.

Woordpakket 20

Bespreek de schrijfaanwijzing. Als het groepje klein is, kun je opdracht 1 en 2 samen laten maken. Laat bij opdracht 3 bij elk woord zeggen hoe dit geschreven moet worden.

Mijn pakket

Blok 5

De leerling oefent spelling op eigen niveau.

Herhalen

Herhalingsbladen

Blok 5, Printblad 1 – 4

Printblad 1

- **Opdracht 3** uit de zinnen blijkt of de leerlingen weten wat de woorden betekenen.

Printblad 2

- **Opdracht 1** doe zo nodig de eerste vlaggenlijn samen. Laat de vlaggen als ondersteuning eerst kleuren (met twee kleuren, om en om).
- **Opdracht 3** controleer of de leerlingen nog weten wat meervoud is.

Printblad 3

- Wijs bij opdracht 2 op de mogelijkheid om woorden in de slang door te strepen.

Printblad 4

- **Opdracht 1** de antwoorden mussen en muggen mogen natuurlijk ook omgedraaid zijn. Geef bij opdracht 3 de tip om de woorden die ze al gebruikt hebben, door te strepen.

Mijn pakket

Blok 5

De leerling oefent spelling op eigen niveau.

Verrijken

Verrijkingsbladen

Blok 5, Printblad 1 – 2

Leerlingen die de stof van blok 5 goed beheersen, maken de verrijkingsbladen. Bij alle opdrachten van blad 1 en bij de eerste twee opdrachten van blad 2 maken de leerlingen opdrachten die door andere spellingsterke leerlingen worden uitgevoerd. De leerlingen kunnen de opdrachten samen nakijken.

Mijn pakket

Blok 5

De leerling oefent spelling op eigen niveau.

Toetsweek Controledictee

Toetsdoelen Dit kan ik nu woord Dit kan ik nog woord Dit kan ik al woord

De leerling kan woorden met au, auw, ou en ouw goed schrijven.De leerling kan woorden met de letterzetter goed schrijven.De leerling kan woorden met de letterover goed schrijven.De leerling kan woorden met ei, ij, au(w) en ou(w) goed schrijven.	De leerling kan woorden met ei en ij uit blok 3 goed schrijven.De leerling kan woorden die beginnen met s en z uit blok 3 goed schrijven.De leerling kan woorden met aai, ooi en oei uit blok 3 goed schrijven.De leerling kan woorden die eindigen op d uit blok 3 goed schrijven.	De leerling kan woorden die eindigen op ch en cht uit blok 6 goed schrijven.De leerling kan woorden die eindigen op d uit blok 6 goed schrijven.De leerling kan woorden die eindigen op a, o en u uit blok 6 goed schrijven.De leerling kan woorden met eeuw, ieuw en uw uit blok 6 goed schrijven.

Afname van het controledictee

- Neem zelf het dictee af of laat de leerlingen het dictee digitaal maken. Het dictee bestaat uit twee delen: een zinnendictee (10 zinnen) en een woorddictee (10 woorden). De woorden in het woorddictee worden ook aangeboden in zinnen.
- Je toetst in totaal 48 woorden: 32 woorden uit Dit kan ik nu, 8 woorden uit Dit kan ik nog en 8 woorden uit Dit kan ik al. Achter de gemarkeerde woorden zie je uit welk woordpakket ze afkomstig zijn.
- Tel het aantal fouten van Dit kan ik nu bij elkaar op. Doe dat ook bij Dit kan ik nog en Dit kan ik al. Je ziet meteen welke leerlingen nog onvoldoende scores op Dit kan ik nu en Dit kan ik nog en welke leerlingen al voldoende scores op Dit kan ik al.
- Kijk bij Advies en volg de aanwijzingen.

Zinnendictee

De leerlingen schrijven de hele zin op.

- De straten^{wp19} in de stad^{wp22} zijn grijs^{wp9} en grauw^{wp20}.
- In mijn dromen^{wp19} komen spoken^{wp19}, draken^{wp19} en zwarte katten^{wp18} voor.
- Maak jij de reis^{wp20} liever met de auto^{wp23} of met de trein^{wp9}?
- De vrouw^{wp17} gaf een schreeuw^{wp24} toen ze zag dat haar krullen^{wp18} blauw^{wp17} waren en niet blond^{wp22}.
- Die acht^{wp21} petten^{wp18} en jassen^{wp18} passen nooit^{wp11} op de kapstok.
- In de bossen^{wp18} hakt de knecht^{wp21} het hout^{wp20} met zijn bijl^{wp20} in kleine stukken.
- Kom gauw^{wp17} kijken, in deze baai^{wp11} zwemmen oranje vissen^{wp18}.
- Doe maar wat zout^{wp17} in de soep^{wp10}, hij is zo^{wp23} flauw^{wp17}.
- Zijn die klokken^{wp18} aan de muren^{wp19} oud^{wp17} of nieuw^{wp24}?
- Op het strand^{wp12} raakte ik mijn hoed^{wp12} kwijt^{wp20}.

Woorddictee

De leerlingen schrijven de gemarkeerde woorden op.

- De man bouwt^{wp20} een huisje voor zijn vrouw.
- De stenen^{wp19} van het huis zijn rood.
- Ik neem een likje van de saus^{wp17}.
- Als je veel geld hebt, ben je rijk^{wp20}.
- Vincent is al een week ziek^{wp10}.
- De bruggen^{wp18} over de rivier staan allemaal open.
- Wij hebben twee schuren^{wp19} in onze tuin.
- Ik neem altijd mijn twee beren^{wp19} mee als ik ga logeren.
- Aan de boom hangt een lang touw^{wp17}.
- Dit is het eind^{wp20} van het dictee.

Advies Dit kan ik nu woord Dit kan ik nog woord Dit kan ik al woord

13 fout of meer = matig / onvoldoende
Kijk bij Advies op de volgende pagina.	4 fout of meer = matig / onvoldoende	0 – 2 fout = goed / uitstekend

Advies voor leerroute volgend blok op basis van totaal Dit kan ik nu en Dit kan ik nog

0 – 3 fout = uitstekend	→ spellingsterk/compactroute
4 – 8 fout = goed	→ spellingsterk
9 – 15 fout = voldoende	→ gemiddeld
16 – 20 fout = matig	→ leerwerkschrift
21 – 40 fout = onvoldoende	→ leerwerkschrift Maat

Dit kan ik nu
matig/onvoldoende

Laat de leerlingen extra oefenen tijdens het volgende blok met de suggesties hieronder:

Herhalen en toepassen
Blok 5

Kies een spel uit blok 5 en laat de leerling hiermee extra oefenen.

Spelen en Bewegen

Laat de leerling het spel spelen met het woordpakket waarmee extra geoefend moet worden.

Herhalingsbladen
Blok 5, Printblad 1 – 4

Laat de leerlingen zelfstandig oefenen met de herhalingsbladen. Deze printbladen bevatten allemaal opdrachten met alle woordpakketten van blok 5. Schrijf op vier stroken beknopt de schrijfaanwijzingen van dit blok:

- Hoor je /au/? Denk na of je dit met au, auw, ou of ouw schrijft.
- Na een korte klank aan het eind van de eerste klankgroep komt de letterzetter.
- Na een lange klank aan het eind van de eerste klankgroep komt de letterover.
- Hoor je /ij/? Denk na of je het met een korte ei of een lange ij schrijft.
- Laat de leerlingen de stroken voor zich op tafel leggen tijdens het maken van de herhalingsbladen.

Dit kan ik nog
matig/onvoldoende

Laat de leerlingen extra oefenen tijdens het volgende blok met de suggesties hieronder:

Herhalen en toepassen
Blok 3

Kies een spel uit blok 3 en laat de leerling hiermee extra oefenen.

Spelen en Bewegen

Laat de leerling het spel spelen met het woordpakket waarmee extra geoefend moet worden.

Herhalingsbladen
Blok 3, Printblad 1 – 4

Laat de leerling zelfstandig oefenen met de herhalingsbladen. Schrijf op vier stroken beknopt de schrijfaanwijzingen van blok 3:

- Hoor je /ij/? Denk na of je het met ei of ij schrijft.
- Hoor je /s/? Schrijf een s. Hoor je /z/? Schrijf een z.
- /aaj/, /ooj/ en /oej/ schrijf je altijd als aai, ooi en oei.
- Hoor je /t/ aan het eind? Maak het woord langer. Hoor je dan een /d/? Schrijf dan d.
- Laat de leerlingen de stroken voor zich op tafel leggen tijdens het maken van de herhalingsbladen.

Dit kan ik al
goed/uitstekend

Volg in het volgende blok de aanwijzingen op voor spellingsterke leerlingen of kies de compactroute.

Colofon

Redactie

Projectteam ThiemeMeulenhoff

Vormgeving

Flowdesign, Utrecht

Opmaak

Michelangela, Utrecht

Over ThiemeMeulenhoff

ThiemeMeulenhoff ontwikkelt zich van educatieve uitgeverij tot een learning design company. We brengen content, leerontwerp en technologie samen. Met onze groeiende expertise, ervaring en leeroplossingen zijn we een partner voor scholen bij het vernieuwen en verbeteren van onderwijs. Zo kunnen we samen beter recht doen aan de verschillen tussen lerenden en scholen en ervoor zorgen dat leren steeds persoonlijker, effectiever en efficiënter wordt.

Samen leren vernieuwen.

www.thiememeulenhoff.nl

ISBN 978 90 06 43996 0

Versie 1.1

© ThiemeMeulenhoff, Amersfoort

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j° het Besluit van 23 augustus 1985, Stbl. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie (PRO), Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp (www.stichting-pro.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet) dient men zich tot de uitgever te wenden. Voor meer informatie over het gebruik van muziek, film en het maken van kopieën in het onderwijs zie www.auteursrechtenonderwijs.nl.

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Deze uitgave is volledig CO₂-neutraal geproduceerd.

Het voor deze uitgave gebruikte papier is voorzien van het FSC®-keurmerk.

Dit betekent dat de bosbouw op een verantwoorde wijze heeft plaatsgevonden.